

บทที่ 9

อังกฤษหลังสงครามโลกครั้งที่ 1

สงครามโลกครั้งที่ 1 ที่เกิดขึ้นสร้างความเสียหายบอบช้ำให้กับประเทศมากกว่าที่คิดเอาไว้ สงครามได้ทำลายการค้าระหว่างประเทศของอังกฤษ และทำให้ฐานะความเป็นมหาอำนาจของอังกฤษสั่นคลอนลง ปัญหาที่ตามมาคือ เศรษฐกิจตกต่ำเกิดปัญหาคนว่างงาน เกิดความยุ่งยากในต่างประเทศและในอาณานิคม ปัญหาที่เกิดขึ้นก่อนข้างรุนแรงและสลับซับซ้อน ทำให้อังกฤษต้องเผชิญกับการปรับปรุงประเทศใหม่ ซึ่งพบว่าทำด้วยความยากลำบากมากประกอบกับผู้ที่เข้ามาบริหารประเทศไม่ได้มีภูมิปัญญาสูงส่ง ยังคงบริหารประเทศแบบเดิมเดิม และพยายามนำประเทศไปสู่สภาวะก่อนสงคราม มองแต่เรื่องราวในอดีต เพราะฉะนั้นการแก้ไขปัญหาก็ลำสมัยไม่ตรงจุด การฟื้นตัวทางด้านเศรษฐกิจเป็นไปอย่างเชื่องช้า เมื่อสงครามสิ้นสุดลง พรรคแรงงานและพวกกรรมกรส่วนใหญ่ต่างหวังว่าจะมีการก้าวไปสู่ลัทธิสังคมนิยม แต่พวกเขาต้องพบกับความผิดหวัง เพราะพรรคแรงงานไม่ได้รับความไว้วางใจให้เข้ามาแก้ไขปัญหของประเทศในช่วงนี้

ลอร์ด บอร์ช และปัญหาสงคราม

สนธิสัญญาสันติภาพ

รัฐบาล ค.ศ.1919 เป็นช่วงของการทำสนธิสัญญาสันติภาพที่กรุงปารีส ซึ่งลอร์ด บอร์ชเป็นตัวแทนของรัฐบาลอังกฤษไปร่วมสร้างสันติภาพ และมีบทบาทสำคัญในที่ประชุม เขามีความเห็นว่าจะประนีประนอมระหว่างหลักการแบบอุดมคติ (idealism) ของประธานาธิบดีวิลสัน ซึ่งเสนอหลักการกำหนดสัญชาติด้วยตนเอง (Self-determination) และจะไม่มีการผนวกดินแดน กับหลักการมองดูสภาพที่เป็นจริง (realism) ของผู้นำฝรั่งเศส คือ เคลมองโซ (Clemenceau) ซึ่งให้ความสนใจในเรื่องของการกดเยอรมัน และให้เยอรมันชดใช้ค่าปฏิกรรมสงครามเป็นจำนวนที่สูงมาก ด้วยแนวความคิดที่ว่า เพราะเยอรมันเป็นผู้ผิดที่ก่อสงครามขึ้นมา ประธานาธิบดีวิลสันได้เสนอองค์การสันนิบาตชาติ (League of Nations)

โดยหวังว่าจะเป็นองค์กระหว่างประเทศที่จะช่วยแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างประเทศ เพื่อระงับสงคราม นอกจากนี้เยอรมันถูกลดกำลังอาวุธ กองทัพบกถูกจำกัดลงเหลือเพียง 100,000 คน ห้ามสร้างเครื่องบิน (aircraft) เรือดำน้ำ และเรือสงครามที่มีน้ำหนักเกิน 10,000 ตัน แผนที่ของยุโรปต้องเปลี่ยนไป โดยฝรั่งเศสได้รับแคว้นอัลซาส-ลอเรน (Alsace-Lorraine) ได้ครอบครองแคว้นซาร์ (Saar) เกิดรัฐใหม่ๆ เช่น เช็กโกสโลวาเกีย ยูโกสลาเวียและโปแลนด์พร้อมด้วยฉนวนโปแลนด์ (Polish Corridor) ซึ่งทำให้โปแลนด์มีทางลงสู่ทะเลบอลติก แต่ทำให้แยกปรัสเซียตะวันออก ออกจากส่วนที่เหลือของเยอรมัน โรมานีเย กรีซ และอิตาลีได้รับดินแดนเพิ่ม บุลกาเรีย ออสเตรียและฮังการี หดตัวเล็กลงมาก จักรวรรดิเตอร์กิแตกสลาย อังกฤษได้รับส่วนแบ่งในรูปของอาณานิคมซึ่งจะอยู่ภายใต้อำนาจอธิปไตยขององค์การสันนิบาตชาติ และเมื่อสงครามสิ้นสุดลง อาณานิคมของเยอรมันเป็นจำนวนมากตกเป็นของอังกฤษ อังกฤษได้ตั้งกันยิกา (Tanganyika) และได้ดินแดนของเตอร์กิ คือ เมโสโปเตเมีย และปาเลสไตน์

สนธิสัญญาทำกันที่กรุงปารีสได้ทิ้งปัญหาที่แก้ไม่ตกไว้มากมาย ตามมาด้วยการประชุมระหว่างชาติซึ่ง ลอยด์ ยอร์ช ได้แสดงบทบาทเป็นผู้นำที่สำคัญ ในท้ายสุด ลอยด์ ยอร์ช ไม่ประสบความสำเร็จในการสร้างเสถียรภาพให้กับยุโรป ความยากลำบากที่สำคัญก็คือ การที่สภาซีเนต (Senate) ของสหรัฐอเมริกาไม่ให้สัตยาบันสนธิสัญญาที่พันธมิตรทำกับเยอรมัน และถอนตัวออกจากความรับผิดชอบทั้งหมดของภาคพื้นทวีปยุโรป การกระทำเช่นนี้ ทำให้อังกฤษต้องหันมาทบทวนนโยบายต่างประเทศของตนเอง และต้องการที่จะถอนตัวบ้าง แต่ฝรั่งเศสก็มีความตั้งใจแรงกล้าที่จะสร้างความมั่นคงให้กับประเทศ เพื่อต่อต้านการโจมตีของเยอรมันในอนาคต ฝรั่งเศสจึงหันไปเป็นพันธมิตรกับประเทศเกิดใหม่ในยุโรป เตรียมพร้อมสำหรับรับการต่อต้านจากเยอรมัน ความมั่นคงของฝรั่งเศสจะเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับค่าปฏิกรรมสงครามและหนี้สงคราม โดยให้เยอรมันต้องจ่ายค่าปฏิกรรมสงคราม และสามารถชำระได้ในหลายรูปแบบนอกจากเงินสด อาจจ่ายในรูปของสินค้า สินค้าของเยอรมันที่จะจ่ายเป็นค่าปฏิกรรมสงคราม ได้แก่ ถ่านหิน เป็นต้น ซึ่งจะเป็นการทำลายตลาด

การค้าของอังกฤษในภาคพื้นทวีป และเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การฟื้นตัวทางด้านเศรษฐกิจของอังกฤษเป็นไปอย่างเชื่องช้า ดังนั้น ลอร์ด บอร์ช จึงสนับสนุนให้มีการผ่อนผันกับเยอรมันมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามฝรั่งเศสยืนกรานที่จะเรียกร้องให้เยอรมันจ่ายค่าปฏิกรรมสงคราม ความแตกร้าวระหว่างอังกฤษและฝรั่งเศสเกิดขึ้นอย่างรุนแรง และเป็นสาเหตุที่ทำให้ทั้งสองประเทศยุติการร่วมมือในนโยบายของยุโรป การที่ฝรั่งเศสให้ความสนใจในเรื่องค่าปฏิกรรมสงคราม ส่วนหนึ่งก็เนื่องมาจากภาระหนี้สงครามที่มีต่ออังกฤษและสหรัฐอเมริกา สำหรับอังกฤษนั้นได้ให้พันธบัตรยืมไป 1740 ล้านดอลลาร์ โดยที่รัฐบาลของพระเจ้าชาร์แห่งรัสเซียกู้ยืมไป 568 ล้านดอลลาร์ ซึ่งบัดนี้ได้กลายเป็นหนี้สูญไปเสียแล้ว และอังกฤษยังเป็นหนี้สหรัฐอเมริกา 842 ล้านดอลลาร์ สหรัฐยืนยันว่าจะต้องมีการชำระหนี้คืนให้กับสหรัฐ ภายใต้ภาวะการณ์เช่นนี้ ลอร์ด บอร์ช ต้องเผชิญกับแรงกดดันที่เพิ่มมากขึ้น เกียรติภูมิของเขาตกลงและใน ค.ศ. 1922 ลอร์ด บอร์ช ก็หมดอำนาจ

สหรัฐอเมริกาได้เรียกร้องให้มีการประชุมลดาารุช โดยจัดให้มีขึ้นที่นครวอชิงตัน ดีซี (Washington DC.) ในช่วง ค.ศ. 1921-1922 ซึ่งก็ประสบความสำเร็จพอสมควร อัตราส่วนของกำลังทางเรือของ 5 มหาอำนาจเท่ากับ 5-5-3-1.75-1.75 การจัดครั้งนี้ทำให้สหรัฐอเมริกากับอังกฤษอยู่ในระดับเท่ากัน อัตราส่วนของญี่ปุ่นเท่ากับ 60 เปอร์เซ็นต์ และ 35 เปอร์เซ็นต์สำหรับอิตาลีและฝรั่งเศส ข้อเสนอของอังกฤษยอมรับทำให้ความเป็นหนึ่งแห่งมหาอำนาจทางทะเลของอังกฤษต้องลดลงมาเท่ากับสหรัฐอเมริกา สหรัฐอเมริกายังชักชวนอังกฤษให้ยกเลิกการเป็นพันธมิตรกับญี่ปุ่น แต่ให้มีการทำสัญญาเป็นพันธมิตรระหว่าง 4 ชาติ มหาอำนาจ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส และญี่ปุ่น เพื่อเป็นการค้าประกันสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแปซิฟิก

ไอร์แลนด์

หลังสงคราม ลอร์ด บอร์ช ได้เผชิญกับวิกฤตการณ์ใหม่ในไอร์แลนด์ พระราชบัญญัติการปกครองตนเองของไอร์แลนด์ ซึ่งเสนอโดยพรรคเสรีนิยม ใน ค.ศ.1912 และได้กลายเป็นกฎหมาย ใน ค.ศ.1914 มาบัดนี้กฎหมายฉบับนี้จะล้าสมัยไปเสียแล้ว เนื่องจาก

พรรคที่สนับสนุนพระราชบัญญัติปกครองตนเองของพาร์แลต และเรดมอนด์ เลื่อมความนิยมลง และถูกแทนที่โดยขบวนการของกลุ่มหัวรุนแรงกว่า รู้จักในนามว่า ซินน์ เฟน (Sinn Fein) ซึ่งเรียกร่องสาธารณรัฐไอร์แลนด์ที่เป็นเอกราช จะต้องเป็นการรวมไอร์แลนด์ทั้งเกาะ ได้มีการจัดตั้งกองทัพขึ้นทางใต้รู้จักในนาม กองทัพอาสาสมัคร (Irish Volunteers) ค.ศ.1916 พวกซินน์ เฟน และกลุ่มอาสาสมัครไอร์แลนด์ได้ทำการกบฏต่อต้านการปกครองของอังกฤษ พวกเขาถูกปราบอย่างรวดเร็ว แต่ทำให้ขบวนการนี้ตกไปอยู่ในมือของพวกเขาหัวรุนแรง เมื่อลอยด์ ยอร์ช จัดให้มีการเลือกตั้งใน ค.ศ.1918 พรรคซินน์ เฟน กวาดที่นั่งในไอร์แลนด์ได้ 73 ที่นั่ง สมาชิกเหล่านี้ปฏิเสธที่จะไปนั่งที่กรุงลอนดอน พวกเขาได้ไปรวมกันที่กรุงดับลิน (Dublin) และจัดตั้งรัฐบาลของตนเองชื่อว่า Dail Eireann ประกาศให้ไอร์แลนด์เป็นเอกราช เรียกว่า สาธารณรัฐไอร์แลนด์ (Irish Republic) ผู้นำของกองทัพอาสาสมัคร คือ ไมเคิล คอลลินส์ (Michael Collins) ซึ่ง ณ บัดนี้กองทัพอาสาสมัครได้กลายเป็นกองทัพสาธารณรัฐไอร์แลนด์ (Irish Republican Army) ผู้นำไอร์แลนด์ที่เด่นๆ ในช่วงนี้คือ อาเธอร์ กริฟฟิธ (Arthur Griffith) ผู้ก่อตั้งพรรคซินน์ เฟน คัทธัล บรูกา (Cathal Brugha) นักต่อสู้ที่สามารรถ และ แอมนัน เดอ วาลเอร่า (Eamon de Valera) เป็นผู้ต่อสู้ได้อย่างโดดเด่น

ช่วงเวลาต่อมา เกิดภาวะสงครามระหว่างกองทัพสาธารณรัฐไอร์แลนด์ และ Royal Irish Constabulary ซึ่งเป็นกองกำลังตำรวจของรัฐบาลอังกฤษสวมชุดฟอร์มสีเทา สวมหมวกเหล็กสีดำ มีชื่อเล่นว่า แบล็คแอนแทนส์ (Blacks and Tans) พวกนี้ไม่ได้รับการฝึกฝนวินัยของตำรวจ ทั้ง 2 ฝ่ายใช้วิธีการที่ค่อนข้างป่าเถื่อน เช่น ลอบสังหาร ชุมคอยทำร้าย ดักโจมตี ตอกเล็บ บีบขมับ และลักพาตัว ทำให้คนอังกฤษตกตลึงแทบช็อค ทำให้ชาวอังกฤษหันมาต่อต้านนโยบายปราบปรามของรัฐบาล ใน ค.ศ.1920 พรรคแรงงานพิมพ์รายงานเหตุการณ์ในไอร์แลนด์ ทำให้ประชาชนสนใจมากขึ้น ในขณะเดียวกัน ผู้นำของอัลสเตอร์ที่เคยต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ก็เริ่มมีที่ท่าที่อ่อนลงมาก สถานการณ์เปลี่ยนเป็นดีขึ้น ใน ค.ศ.1921 เมื่อพระเจ้าจอร์จที่ 5 ทรงกล่าวสุนทรพจน์ที่เบลฟาสต์ (Belfast) ขอร้องให้ยุติความเป็นศัตรูและหาทางตกลงกันอย่างสันติ จึงได้มีการพบปะกันระหว่าง ลอยด์ ยอร์ช กับผู้นำไอร์แลนด์

ได้ข้อสรุป เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม ค.ศ.1921 ลอร์ด ยอร์ช เสนอให้ตั้งไอร์แลนด์ได้เป็นเสรีรัฐไอร์แลนด์ (The Irish Free State) มีสถานะเป็นโดมิเนียน (dominion) จะมีความสัมพันธ์กับอังกฤษในรูปของการถวายสัตย์ปฏิญาณต่อกษัตริย์อังกฤษ สมาชิกสภาไอริชทุกคน ก่อนเข้ารับหน้าที่จะต้องทำการสาบานตนว่าจะจงรักภักดีต่อกษัตริย์อังกฤษ ส่วนอัลสเตอร์แบ่งเป็น 6 เคาตี๋ ยอมรับพระราชบัญญัติปกครองตนเองของไอร์แลนด์ ค.ศ.1920 โดยเป็นเขตปกครองตนเองในสหราชอาณาจักร เรียกว่า ไอร์แลนด์เหนือ (Northern Ireland) มีรัฐสภาของตนเอง และส่งผู้แทนมาร่วมประชุมในรัฐสภาอังกฤษ

ข้อตกลงนี้ไม่ได้เป็นการให้อเอกราชแก่เสรีรัฐไอร์แลนด์ ทำให้ชาวไอริชหัวปานกลางซึ่งเป็นเสียงส่วนใหญ่ในสภากายใต้การนำของคอลลินส์ และกรีฟฟิธ พอใจและยอมรับข้อตกลงวันที่ 6 ธันวาคม นี้ ในขณะที่เสียงส่วนน้อยคือ กลุ่มไอริชหัวรุนแรงภายใต้การนำของ วาเลอร่าไม่พอใจ กลุ่มนี้ต้องการตัดความสัมพันธ์ทุกประการกับอังกฤษ ปฏิเสธการถวายสัตย์ต่อกษัตริย์อังกฤษ และต้องการเอกราชอันสมบูรณ์ สงครามกลางเมืองครั้งใหม่เกิดขึ้นระหว่างพรรคชินน์เฟน 2 ฝ่าย เมื่ออังกฤษยอมรับในการตั้งเสรีรัฐไอร์แลนด์ ใน ค.ศ.1922 กองทหารอังกฤษได้ถอนตัวออกจากไอร์แลนด์ในวันที่ 17 ธันวาคม ค.ศ.1922 หลังจากนั้นอังกฤษก็ปล่อยให้ชาวไอริชสู้รบกันเอง

อินเดีย

ค.ศ.1919 อังกฤษได้ออกพระราชบัญญัติการปกครองอินเดีย ให้มีการปกครองแบบไดอารคี่ (Diarchy) ระบบอำนาจ 2 ระดับ คือ อำนาจระดับที่ให้และสงวนไว้ อำนาจระดับที่ให้เป็นอำนาจเกี่ยวกับการศึกษา การเกษตร การเทศบาล การตั้งงบประมาณ ส่วนอำนาจที่สงวนไว้เป็นอำนาจที่สำคัญเป็นอำนาจทางทหาร การคลัง การตำรวจ และการชลประทาน และอังกฤษยังออกกฎหมายโรว์แลตต์ (Rowlatt Bill) ที่ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมผู้ต้องหามาลงโทษโดยไม่ต้องมีการไต่สวน ในช่วงระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1 ชาวอินเดียได้มีส่วนช่วยอังกฤษมากในด้านวัตถุดิบและเป็นทหารช่วยรบ ทำให้อังกฤษสัญญาว่าจะมอบเอกราชให้หลังสงครามโลกยุติลง แต่เมื่อสงครามสิ้นสุดลงอังกฤษกลับเพิกเฉยไม่

ปฏิบัติตามสัญญาที่ให้ไว้ ทำให้ชาวอินเดียไม่พอใจรวมตัวกันเรียกร้องขอเอกราชจากอังกฤษ โดยมีผู้นำที่สำคัญในการต่อต้านครั้งนี้ คือ มหาตมะ คานธี คานธีนำหลักสัจยเคราะห์มาใช้ โดยเน้นในเรื่อง “การเจรจาและการต่อรอง” โดยมีหลักสำคัญ 3 ประการ

1. Truth คือ สัจย์หรือความจริง
2. Non-Violence คือ อหิงสา ไม่เบียดเบียนให้เสียเลือดเนื้อ ไม่ใช้วิธีการรุนแรง
3. Civil Disobedience คือ การดื้อแพ่ง ไม่ปฏิบัติตาม ไม่เชื่อฟัง ไม่ใช้อำนาจต่อสู้กับผู้ปกครอง

คานธีใช้หลัก 3 ประการนี้ เป็นเครื่องมือในการเรียกร้องเอกราชให้แก่อินเดีย ในเดือนเมษายน ค.ศ. 1919 เกิดการปะทะกันระหว่างผู้ประท้วงกับรัฐบาลอังกฤษที่เมืองอมฤตสาร์ ทำให้คานธีไม่พอใจมากจึงอดอาหารเป็นเวลา 3 วัน และเริ่มใช้วิธีการที่รุนแรงมากขึ้น เช่น ชักชวนประชาชนไม่ให้ความร่วมมือกับรัฐบาลอังกฤษทุกรูปแบบ ไม่เข้าเรียนในโรงเรียนอังกฤษ รวมถึงการงดการเสียภาษีให้แก่รัฐบาล ในขณะเดียวกันคานธีใช้หลักพึ่งตนเองไม่ซื้อสินค้าอังกฤษ โดยหันมาใช้วิธีการฟื้นฟูหัตถกรรมของชาวพื้นเมือง เช่น การทอผ้าด้วยมือ หรือ การผลิตของต่างๆ ขึ้นใช้เอง และใน ค.ศ. 1928 อังกฤษได้แต่งตั้งคณะกรรมการไซมอน (Simon Commission) ให้มาแก้ไขปัญหาอินเดียภายใต้การนำของ เซอร์จอห์น ไซมอน ชาวอินเดียยังคงต่อต้านและเรียกร้องให้ kongress แห่งชาติอินเดีย (Indian National Congress) ใช้วิธีการที่รุนแรงกับอังกฤษมากขึ้น ทางรัฐบาลอังกฤษจัดให้มีการประชุมโต๊ะกลม (The Round Table Conference) เพื่อแก้ไขปัญหาอินเดียขึ้นที่ลอนดอน การประชุมมีขึ้นถึง 3 ครั้ง ซึ่งโดยสรุปประสบความสำเร็จ เนื่องจากอังกฤษยังคงสงวนสิทธิอำนาจในการปกครองอินเดียอยู่เหมือนเดิม ทำให้ชาวอินเดียไม่พอใจมีความรู้สึกที่รุนแรงมากขึ้น และสร้างความหวังครั้งใหม่ด้วยการออกพระราชบัญญัติการปกครองอินเดีย ค.ศ. 1935 (India Act 1935) ซึ่งอังกฤษยังคงสงวนสิทธิการใช้อำนาจที่สำคัญ เช่น อำนาจตำรวจลับ และหัวหน้าคณะบริหารในสภาแห่งรัฐยังเป็นบุคคลที่อังกฤษแต่งตั้ง และขึ้นตรงต่ออุปราชของอังกฤษ ผู้นำของพรรค kongress ในขณะนี้ คือ เยาว์หลาล เนห์รู เรียกร้องให้ชาวอินเดีย

ปฏิเสชพระราชบัญญัติการปกครองอินเดีย ค.ศ.1935 เนื่องจากการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติใหม่นี้จะเป็นแบบแบ่งเขตเลือกตั้งตามกลุ่มชนต่างๆ เช่น ฮินดู มุสลิม ซึ่งผลของการเลือกตั้ง พรรคองเกรสได้ชัยชนะทั้งจากรัฐที่เป็นชาวฮินดู และมุสลิม มีผลทำให้ฮินดูและมุสลิมแตกแยกกันมากขึ้น หัวหน้ากลุ่มมุสลิม คือ อาลี โมฮัมเหม็ด จินนาห์ (Ali Mohammed Jinnah) เริ่มเห็นถึงความจำเป็นที่ต้องต่อสู้ในเรื่องของการแบ่งกลุ่มชน โดยถือว่า สันนิบาตมุสลิม (Muslim League) เท่านั้นที่เป็นตัวแทนของชาวมุสลิมทั่วประเทศ และจะไม่ยอมรับให้องเกรสเป็นตัวแทนของชาวอินเดียทั้งชาติ โดยยืนยันว่า กลุ่มมุสลิมจะไม่ยอมอยู่ในฐานะเป็นชนกลุ่มน้อยในอินเดียใหม่ แต่จะต้องแยกเป็นชาติอิสระของกลุ่มมุสลิม

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 พรรคองเกรสให้ความช่วยเหลืออังกฤษ โดยมีข้อแม้ว่าอังกฤษต้องมอบเอกราชให้กับอินเดียทันที และเมื่อรัฐบาลพรรคแรงงานได้อำนาจหลังสงครามก็ได้มีการเตรียมให้เอกราชแก่อินเดียอย่างสมบูรณ์ และด้วยผลงานของผู้สำเร็จราชการคนสุดท้ายของอังกฤษในอินเดีย คือ ลอร์ดหลุยส์ เมาทแบทเทน (Lord Louis Mountbatten) ปัญหาแยกดินแดนก็เป็นที่ยอมรับของทั้ง ฮินดูและมุสลิม ร่างพระราชบัญญัติให้อินเดียเป็นเอกราชผ่านสภาทั้งสองของอังกฤษอย่างรวดเร็ว วันที่ 15 สิงหาคม ค.ศ.1947 อินเดียถูกแบ่งเป็นรัฐเอกราช 2 รัฐ คือ อินเดีย และปากีสถาน ทั้ง 2 รัฐจะอยู่ในฐานะเป็นอาณัติกรในเครือจักรภพอังกฤษโดยอินเดียเป็นสาธารณรัฐ ใน ค.ศ.1950 และปากีสถานใน ค.ศ.1956

การเลือกตั้ง ค.ศ. 1918

หลังสงครามสิ้นสุดได้ 2-3 สัปดาห์ ในเดือนธันวาคม ค.ศ.1918 ลอยด์ จอร์จจัดให้มีการเลือกตั้ง การเลือกตั้งครั้งนี้เป็นไปตามกฎหมายใหม่ที่อนุญาตให้สตรีมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งเป็นจำนวนมาก ลอยด์ จอร์จ เสนอให้มีการจัดตั้งรัฐบาลผสมต่อไป ในครั้งนี้ ลอยด์ จอร์จ แยกแยกกับแอสควิธ ทำให้เขาไม่สามารถร่วมมือกับแอสควิธได้อีกต่อไป เขาจึงหาเสียงสนับสนุนจากพรรคอนุรักษนิยม และกลุ่มเสรีนิยมที่ต้องการร่วมงานกับเขา ลอยด์ จอร์จ ได้เสนอแผนการบูรณะปฏิสังขรประเทศ และเนื่องมาจากการเลือกตั้งต่อสู้กันรุนแรง

ในบรรยากาศซึ่งต้องการแก้แค้นเยอรมัน ผลของการเลือกตั้ง ลอยด์ ยอร์ช ได้ชัยชนะจัดตั้งรัฐบาลผสมโดยพรรคอนุรักษนิยมได้ 338 ที่นั่ง เสรีนิยมของ ลอยด์ ยอร์ช ได้ 136 ที่นั่ง แรงงานได้ 59 ที่นั่ง เสรีนิยมของ แอสควิธ ได้เพียง 26 ที่นั่ง ไอร์ชได้ 73 ที่นั่ง

ลอยด์ ยอร์ช กับปัญหาแรงงาน

เดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ.1919 ลอยด์ ยอร์ช ได้เรียกประชุมผู้ประกอบอุตสาหกรรม (A National Industrial Conference) โดยมีฝ่ายนายจ้างและตัวแทนของสหภาพกรรมกรเข้าร่วมประชุมด้วย ยอร์ชได้ส่งสาส์นว่าเขาจะรับฟังความทุกข์ยากของกรรมกรด้วยความเห็นอกเห็นใจ และมีความหวังอย่างมากว่าการประชุมครั้งนี้จะเป็นการเปิดศักราชความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกรรมกรและการบริหารจัดการ แต่เมื่อการประชุมสิ้นสุดลง ไม่มีอะไรเกิดขึ้น

ในสมัยของ ลอยด์ ยอร์ช กรรมกรเหมืองถ่านหินก่อความวุ่นวายขึ้น สืบเนื่องมาจากพวกกรรมกรต่างคาดหวังว่า หลังสงครามอุตสาหกรรมถ่านหินจะถูกโอนเป็นของรัฐบาล (Nationalized) ซึ่งจะมีผลให้สภาวะการทำงานของพวกกรรมกรดีขึ้น แต่เมื่อรัฐบาลไม่ได้ดำเนินการในเรื่องนี้ พวกกรรมกรจึงก่อการสไตรค์ขึ้นใน ค.ศ.1919 ลอยด์ ยอร์ช ได้ชักชวนให้ผู้นำกรรมกรเลื่อนการสไตรค์ออกไป ในขณะที่เกี่ยวกับคณะกรรมการในพระราชูปถัมภ์แซงกี้ (The Sankey Commission) ได้ไปตรวจสอบในโรงงานอุตสาหกรรม คณะกรรมการได้เสนอให้มีการโอนกิจการเหมืองเป็นของรัฐบาล แต่รัฐบาลปฏิเสธข้อเสนอนี้ รัฐบาลเข้าไปควบคุมดูแลและเอาใจคนงานเหมืองแร่โดยเพิ่มค่าแรงให้ ปัญหาจึงยังไม่ได้รับการแก้ไข แต่เป็นการเลื่อนปัญหาออกไปจนกระทั่ง ค.ศ.1921 เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ธุรกิจเฟื่องฟูขึ้นในช่วงสั้นๆ แต่หลังจากนั้นตลาดถ่านหินของอังกฤษในภาคพื้นทวีปทรุดลงทำให้อุตสาหกรรมอยู่ในภาวะวิกฤต เมื่อความสูญเสียครั้งใหญ่กำลังจะเกิดขึ้นคณะรัฐมนตรีได้รับนำกิจการเหมืองถ่านหินกลับไปให้เอกชน การสไตรค์ของกรรมกรจึงเกิดขึ้น ใน ค.ศ. 1921 คนงานเหมืองแร่ได้เรียกพันธมิตร คือ คนงานรถไฟ และขนส่งเข้าร่วมก่อการสไตรค์

แต่สหพันธ์แรงงานทั้ง 2 แห่งปฏิเสธ คนงานเหมืองแร่จึงถูกทิ้งให้สู้โดยลำพัง ทำให้ประสบความพ่ายแพ้อย่างขมขื่น และจำต้องยอมรับค่าแรงที่ต่ำ

รัฐบาลของ ลอยด์ โอรซ์ ได้ขยายการบริการทางสังคมใน 2 เรื่อง เรื่องแรกคือ ที่อยู่อาศัย เนื่องจากมีความต้องการมาก ประมาณว่ามีความต้องการที่อยู่อาศัยถึง 800,000 หน่วย กฎหมายใน ค.ศ.1919 ให้มีการสร้างที่อยู่อาศัย 200,000 หน่วย ภายในระยะเวลา 4 ปี ข้างหน้า ซึ่งก็ยังไม่เพียงพอ พระราชบัญญัติประกันการว่างงาน (An Unemployment Insurance Act of 1920) ขยายความช่วยเหลือให้กรรมกร 12 ล้านคน ซึ่งกฎหมายฉบับเก่าให้เพียง 4 ล้านคน เท่านั้น

ความสูญเสียในกิจการค้าต่างประเทศ

เมื่อยุคแห่งความรุ่งเรือง ใน ค.ศ.1920 ผ่านไป เศรษฐกิจตกต่ำระยะยาวก็เกิดขึ้นในประเทศอังกฤษ แม้ว่าก่อนสงครามการค้าของอังกฤษในตลาดโลกได้เริ่มลดลงบ้างแล้ว แต่สงครามเป็นตัวเร่งที่ทำให้ภาวะเลวร้ายลง ในขณะที่อังกฤษนั้นมุ่งในเรื่องการผลิตสินค้าที่ใช้ในการสงคราม คู่แข่งต่างประเทศโดยเฉพาะชาติที่เป็นกลางก็กลายมาเป็นคู่แข่งที่สำคัญของอังกฤษ ยิ่งกว่านั้นประเทศที่ยากจนก็ไม่สามารถซื้อสินค้าอังกฤษเหมือนอย่างที่เคยซื้อ เนื่องจากไม่มีกำลังซื้อ ทำให้ประเทศเหล่านี้ต้องพัฒนาผลิตสินค้าของตนเอง ทำให้หลังสงครามอังกฤษพบว่า เขาขายสินค้าให้กับรัสเซียน้อยกว่าก่อน ค.ศ.1914 มาก และสำหรับตลาดการค้าที่สำคัญคือ ในเยอรมันก็พบว่าลดลงเช่นกัน เนื่องจากเยอรมันยากจนลง อิตาลีได้พัฒนาประสิทธิภาพเกี่ยวกับกระแสไฟฟ้าที่ใช้กำลังน้ำ จึงยุติการสั่งถ่านหินจำนวนมหาศาลจากอังกฤษ ประเทศในยุโรปที่เริ่มมีพัฒนาการของอุตสาหกรรมต่างก็ขยายกิจการอุตสาหกรรมของตน สหรัฐอเมริกาจะกลายเป็นชาติที่ส่งสินค้าออกรายใหญ่ และยังคงตั้งกำแพงภาษีเพื่อต่อสู้กับสินค้าอังกฤษ ยิ่งกว่านั้นวัตถุดิบที่เป็นสินค้าออกสำคัญของอังกฤษ ไม่ว่าจะเป็น ถ่านหิน ฝ้าย เหล็กและเหล็กกล้า ไม่สามารถขายได้ในตลาดโลก การส่งออกถ่านหินลดลงจาก 82 ล้านตัน ใน ค.ศ.1907 เหลือ 70 ล้านตัน ใน ค.ศ.1930 การส่งออกเสื้อผ้าจากมูลค่า 105 ล้านปอนด์ต่อปี ลดลงเหลือ 86 ล้านปอนด์ต่อปี การค้าต่างประเทศในทศวรรษ 1920 ลดลง

ถึง 80 เปอร์เซ็นต์ทีเดียว ส่งผลอย่างมากต่อการว่างงานแผ่ขยายไปทั่ว อุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง คือ อุตสาหกรรมต่อเรือที่ไคลด์ (Clyde) ในแลงคาเชียร์ และ อุตสาหกรรมถ่านหินในเวลส์ตอนใต้ ในช่วง 10 ปี ก่อนสงครามอัตราการว่างงานอยู่ที่ 4.5 เปอร์เซ็นต์ของอัตราแรงงานทั้งหมด แต่ใน ค.ศ. 1921 ตัวเลขเพิ่มขึ้นเป็น 22.4 เปอร์เซ็นต์ สำหรับ 10 ปีต่อไปอัตราถัวเฉลี่ยเป็น 10-12 เปอร์เซ็นต์

ภาวะที่ตกต่ำทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นอย่างปัจจุบันทันด่วนใน ค.ศ.1920 และปัญหาการว่างงานที่มีสูง ทำให้เกิดกระแสเรียกร้องเรื่องการใช้จ่ายของรัฐบาลและนโยบายลดภาษี เพื่อตอบสนองข้อเรียกร้องนี้คณะรัฐมนตรีใน ค.ศ.1921 ได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่ง ประกอบด้วยผู้ที่มีความรู้ทางเศรษฐกิจเป็นอย่างดีมาให้คำแนะนำในเรื่องเศรษฐกิจ คณะกรรมการชุดนี้นำโดย เซอร์ อีริก เกดส์ (Sir Eric Geddes) เสนอว่าวิธีแก้ปัญหาคือลดการใช้จ่ายลงให้มาก ในขณะที่เดียวกันรัฐบาลต้องเพิ่มอัตราดอกเบี้ยให้สูงขึ้น ผลก็คือเกิดภาวะที่เรียกว่า deflation ธุรกิจลดความรุนแรงลง เศรษฐกิจโดยรวมเข้าสู่ภาวะถดถอย

ความเสื่อมของรัฐบาลผสม

การตกจากอำนาจของ ลอยด์ จอร์จ ใน ค.ศ.1922 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากกลุ่มอนุรักษนิยมที่ต่อต้านเขา และอีกส่วนหนึ่งมาจากวิกฤตการณ์ ชานัค (The Chanak Crisis 1922) ลอยด์ จอร์จ นั้นได้รับความสนับสนุนจากผู้นำของพรรคร่วมรัฐบาล เช่น ออสเตน แชมเบอร์เลน อาเซอร์ บัลโฟร์ ลอร์ด เบร์เคน เฮด (Lord Birken head) วินสตัน เชอร์ชิล และ โบนาร์ ลอว์ (Bonar Law) ในทางตรงข้ามกลุ่มอนุรักษนิยมไม่ชอบเขา ไม่ไว้วางใจในความฉลาดเกินไปของจอร์จ จอร์จถูกกล่าวหาว่าให้ผลประโยชน์กับกลุ่มที่มั่งคั่ง ซึ่งเคยช่วยเหลือสนับสนุนพรรคเสรีนิยม การแก้ไขปัญหาไอร์แลนด์ทำให้พรรคอนุรักษนิยมไม่พอใจ โดยคัดค้านพระราชบัญญัติปกครองตนเอง พรรคอนุรักษนิยมต้องการให้รัฐใช้มาตรการภาษีศุลกากรเพื่อปกป้องสินค้าอังกฤษ แต่จอร์จกลัวว่าจะสูญเสียเสียงสนับสนุนจากกลุ่มเสรีนิยม

วิกฤตการณ์ ชานัค ค.ศ.1922

วิกฤตการณ์ ชานัค ค.ศ.1922 ซึ่งอาจนำไปสู่สงครามกับเตอร์กียิ่งทำให้ความบาดหมาง

กับพรรคอนุรักษนิยมมีมากขึ้น หลังจากที่จักรวรรดิเตอร์กีสลายตัวลง ลอยด์ ยอร์ซ ได้สนับสนุนนโยบายของกรีก ที่จะขยายอำนาจไปทางตะวันตกเฉียงใต้ของเอเชียไมเนอร์ นโยบายนี้ ทำให้ฝรั่งเศสไม่พอใจ เพราะระแวงว่าอังกฤษจะขยายอิทธิพลไปยังตะวันออกไกล และยังทำให้รัสเซียไม่พอใจเพราะรัสเซียกลัวว่าอังกฤษจะเข้ามาแทรกแซงรัสเซียโดยผ่านเตอร์กี หลังสงครามดินแดนส่วนหนึ่งในอนาโตเลียของเตอร์กีถูกยกไปให้กรีก ทำให้นักชาตินิยมเตอร์กี คือ มุสตาฟา เคมาล (Mustafa Kemal)ต่อต้านการบุกรุกของกรีก เพราะไม่ยอมรับสนธิสัญญาตั้งแต่ต้น โดยขับไล่กรีกออกไป เดือนกันยายน ค.ศ.1922 เคมาลได้ขับไล่พวกกรีกที่เข้ามาในสมิรนา (Smyrna) เป็นสาเหตุของวิกฤติการณ์ชานัค กองทัพของเตอร์กีมุ่งไปยังอาณาบริเวณช่องแคบดาดานแนลส์ (Straits Zone, Neutral Zone) ที่จะออกสู่ทะเลดำ ซึ่งมีกองทัพของอังกฤษและฝรั่งเศสตั้งอยู่ เหตุการณ์ครั้งนี้พรรคอนุรักษนิยมสนับสนุนเตอร์กี ขณะที่ลอยด์ ยอร์ซ สนับสนุนกรีก คณะรัฐมนตรีอังกฤษขอความสนับสนุนจากโดมิเนียน (Dominions) โดยนิวซีแลนด์สัญญาว่าจะให้ความสนับสนุน ส่วนแคนาดาปฏิเสธ หลังจากนั้นอังกฤษส่งคำขาดไปยังเตอร์กีให้ถอนทหารออกจากบริเวณช่องแคบ ผู้บัญชาการทัพของอังกฤษที่ชานัค คือ นายพลฮาริงตัน (Harington) มีส่วนช่วยให้สถานการณ์ดีขึ้น โดยการชลอให้ความรุนแรงของเหตุการณ์ลดลง แล้วค่อยทำการเจรจาทันทีกับเตอร์กี วิกฤติการณ์ครั้งนี้สิ้นสุดลงด้วยอนุสัญญามูดานียา (Convention of Mudania) ซึ่งเตอร์กียินยอมที่จะถอนตัวออกจากอาณาบริเวณช่องแคบ วิกฤติการณ์ชานัคจึงสิ้นสุดลง ประชามติอังกฤษไม่พอใจในการดำเนินงานของรัฐบาลครั้งนี้ซึ่ง ลอยด์ ยอร์ซ เข้าใจผิดคิดว่าประชาชนจะสนับสนุนเขา

การสิ้นสุดของรัฐบาลผสมเดือนตุลาคม ค.ศ. 1922

วิกฤติการณ์ชานัค และการที่ ลอยด์ ยอร์ซ เข้าไปมีส่วนร่วมทำให้ผู้นำของกลุ่มอนุรักษนิยมไม่พอใจ ต่างลงความเห็นว่ ลอยด์ ยอร์ซ จะนำพรรคไปสู่ความตกต่ำซึ่งจะส่งผลให้พรรคอนุรักษนิยมพ่ายแพ้การเลือกตั้งทั่วไปที่กำลังจะมีขึ้น ทำให้ผู้นำพรรคอนุรักษนิยมเรียกประชุมพรรคที่คาร์ลตัน คลับ (Carlton Club) วันที่ 19 ตุลาคม 1922 อาเธอร์ บัลโฟร์ และออสเตน แชมเบอร์เลน เห็นว่าควรจะร่วมในรัฐบาลผสมต่อไป แต่ สแตนเลย์ บอลวิน

(Stanley Balwin) คัดค้าน และต่อมาโบนาร์ ลอว์ ก็มีความเห็นว่าพรรคอนุรักษนิยมควรถอนตัวออกด้วยคะแนนเสียง 187:87 มีผลให้รัฐบาลผสมสิ้นสุดลง ลอยด์ จอร์จ ลาออกในบ่ายวันนั้น

พรรคอนุรักษนิยม ค.ศ. 1922-1924

การสิ้นสุดของรัฐบาลผสม ทำให้ 3 พรรคการเมืองกลับมาเป็นอิสระอีกครั้ง โบนาร์ ลอว์ จัดให้มีการเลือกตั้งในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ.1922 ผลพรรคอนุรักษนิยมได้ 347 ที่นั่ง เสรีนิยมของแอสควิธได้ 60 เสรีนิยมของ ลอยด์ จอร์จ ได้ 57 แรงงานได้ 142 กลุ่มเสรีนิยมยังคงแตกแยกในขณะที่พรรคแรงงานกลับเข้มแข็งขึ้น ได้คะแนนเพิ่มขึ้นมาจาก 59 ในครั้งที่แล้วมาเป็น 142 กลายเป็นพรรคการเมืองใหญ่เป็นลำดับที่ 2 ในสภาผู้แทนราษฎร ลอร์ด เบร์เกนเฮด ออสเตน แชมเบอร์เลน และอาเธอร์ บัลโฟร์ ไม่พอใจที่รัฐบาลผสมต้องถูกยุบไปจึงไม่ยอมรับร่วมกับรัฐบาลใหม่

Stanley Baldwin. (National Portrait Gallery, London)

รัฐบาลของโบนาร์ ลอว์ ค.ศ.1922-1923

คณะรัฐมนตรีที่ ลอว์ จัดตั้งขึ้นมี สแตนเลย์ บอลวิน เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ลอร์ด เคอร์ซอน เป็นรัฐมนตรีต่างประเทศ เขาให้ความสำคัญกับนโยบายต่างประเทศมากกว่าปัญหาภายในประเทศ ในช่วงนั้นเรื่องเด่นๆ ที่เกี่ยวกับต่างประเทศที่ เคอร์ซอน ดำเนินการคือ การประนีประนอมในการทำสัญญากับเตอร์กีเพื่อที่จะรักษาความสงบในทะเลเมดิเตอร์เรเนียนตะวันออก ในที่ประชุมโลซานน์ เคอร์ซอนได้ร่างรายละเอียดของสนธิสัญญาสันติภาพเกี่ยวกับการทำให้ช่องแคบเป็นเขตปลอดทหาร สร้างกฎระเบียบเกี่ยวกับการเดินเรือผ่านช่องแคบ และตัดสินใจพิพาทที่เกิดขึ้น เช่น Eastern Thrace และ Mosul ในอิรัก ตอนเหนือ ปัญหาที่ยุ่ยากกว่านั้น คือ การที่ฝรั่งเศสและเบลเยียมเข้ายึดครองแคว้นรูห์ในต้นปี 1923 เนื่องจากไม่พอใจที่เยอรมันเพิกเฉยต่อการชำระค่าปฏิกรรมสงคราม (โดยจ่ายเป็นถ่านหินและไม้) ฝรั่งเศสต้องพบกับการต่อต้านจากเจ้าหน้าที่และกรรมกรเยอรมัน ปัญหาความยุ่งเหยิงทางการเงินและปัญหาเงินเฟ้อในเยอรมันเป็นไปอย่างรุนแรง การเข้ายึดแคว้นรูห์ทำให้มหาอำนาจเกิดความรู้สึกแตกแยกอย่างรุนแรง เพราะฝรั่งเศสยืนยันที่จะต้องเรียกเก็บค่าปฏิกรรมสงคราม ในขณะที่อังกฤษไม่เห็นด้วยกับการกระทำของฝรั่งเศส อังกฤษนั้นต้องการที่จะฟื้นฟูสภาพเศรษฐกิจของเยอรมัน เคอร์ซอน พยายามไกล่เกลี่ยระหว่างรัฐบาลฝรั่งเศสและเยอรมัน โดยย้ำว่า เยอรมันจะต้องจ่ายค่าปฏิกรรมสงครามให้ถูกต้อง ดังนั้น มหาอำนาจควรช่วยให้เยอรมันฟื้นตัวได้เพื่อมีเงินชำระค่าปฏิกรรมสงคราม เคอร์ซอนเสนอแผนการดอร์ (Dawer Plan) ให้เงินช่วยเหลือกับเยอรมัน การชดใช้ค่าปฏิกรรมสงครามเกี่ยวพันอย่างใกล้ชิดกับหนี้สงคราม ค.ศ.1923 บอลวินซึ่งต่อมาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและนายธนาคาร นอร์แมน (Montagu Norman) ผู้ว่าการธนาคารแห่งชาติอังกฤษ ได้ไปเยือนสหรัฐอเมริกาเพื่อประนีประนอมในเรื่องหนี้ก้อนใหญ่ของอังกฤษมูลค่า 978 ล้านดอลลาร์ ผลของการเจรจาอังกฤษได้รับข้อตกลงที่ดีในเรื่องการชำระเงิน จะได้รับการยืดหนี้ไปถึง 62 ปี โดยเสียดอกเบี้ย 3 เปอร์เซ็นต์ ในช่วง 10 ปีแรก และหลังจากนั้นอัตราดอกเบี้ยจะเป็น 3.5 เปอร์เซ็นต์

คณะรัฐมนตรีชุดแรกของบอรวิน ค.ศ.1923-1924

เดือนพฤษภาคม ค.ศ.1923 ลอว์ลาออกเนื่องจากสุขภาพไม่ดี และเสียชีวิตในเดือนตุลาคม การเลือกตั้ นายกรัฐมนตรีคนใหม่เป็นการแข่งขันระหว่างสแตนเลย์ บอรวิน และลอร์ด เคอร์ซอน บอรวินเป็นนักอุตสาหกรรมที่มั่งคั่งและเป็นสุภาพบุรุษ เป็นคนประนีประนอม จริงใจ และสมัยใหม่ ในขณะที่คู่แข่ง คือ ลอร์ด เคอร์ซอน เป็นคนฉลาด มีประวัติการทำงานอันยาวนาน เคยดำรงตำแหน่งอุปราชแห่งอินเดีย (Viceroy of India) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ เป็นผู้นำพรรคอนุรักษนิยมในสภาขุนนาง ผู้นำพรรคอนุรักษนิยมเสนอความเห็นต่อพระเจ้าจอร์จที่ 5 ว่า นายกรัฐมนตรีต้องมาจากสภาผู้แทนราษฎรมีผลให้บอรวินได้รับการโปรดเกล้าจากพระเจ้าจอร์จที่ 5

บอรวินเข้ารับตำแหน่งจากเดือนพฤษภาคม ค.ศ.1923- มกราคม 1924 จุดมุ่งหมายหลักของเขาคือ ทำให้พรรคอนุรักษนิยมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อเป็นการเอาใจออกสแตนแชมเบอร์เลน บอรวินได้แต่งตั้งน้องชายต่างมารดาของออกสแตน คือ เนวิลล์ แชมเบอร์เลน (Neville Chamberlain) เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในเดือนตุลาคม ค.ศ.1923 บอรวินประกาศใช้นโยบายปกป้องทางภาษี (protectionist policy) ว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจได้ ปัญหาการว่างงานที่เพิ่มขึ้นมากในเดือนตุลาคม 1923 ขึ้นถึง 1,350,000 คน โดยบอรวินเชื่อมั่นว่ามาตรการทางภาษีจะแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ และนโยบายนี้จะทำให้พรรคอนุรักษนิยมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และถ้าประสบความสำเร็จ จะทำให้กลุ่มผู้สนับสนุนนโยบายการค้าเสรีที่ยังหลงเหลืออยู่อ่อนแอลง การประกาศเปลี่ยนนโยบายใช้มาตรการภาษีปกป้องสินค้าภายในประเทศ ทำให้พรรคอนุรักษนิยมรวมตัวกันได้อีกครั้ง ในขณะที่พรรคเสรีนิยมและแรงงานรวมตัวกันคัดค้านอย่างรุนแรง การโต้เถียงเป็นไปอย่างรุนแรงมาก มีผลให้พระมหากษัตริย์ทรงยุบสภา เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน ค.ศ.1923 และบอรวินต้องจัดให้มีการเลือกตั้งในเดือนธันวาคม ค.ศ.1923 ผลพรรคอนุรักษนิยมได้คะแนน 258 ที่นั่ง เสรีนิยม 2 กลุ่มได้ 158 ที่นั่ง พรรคแรงงานได้ 191 ที่นั่ง

Ramsay MacDonald. (National Portrait Gallery, London)

รัฐบาลแรงงานสมัยแรก มกราคม - พฤศจิกายน ค.ศ.1924

พรรคอนุรักษนิยมเป็นพรรคที่ได้เสียงในสภาผู้แทนราษฎรมากที่สุด ควรจะได้จัดตั้งรัฐบาล แต่ประเทศไม่ต้องการนโยบายภาษีปกป้องสินค้าภายในประเทศ พรรคแรงงานคัดค้านนโยบายภาษีอย่างรุนแรง และถ้าร่วมกับเสรีนิยมแล้วจะมีเสียงมากกว่าพรรคอนุรักษนิยม ดังนั้นความเป็นไปได้ คือ พรรคแรงงานร่วมกับพรรคเสรีนิยม ได้จัดตั้งรัฐบาลผสมโดยนายแรมเซย์ แมคโดนัลด์ (Ramsay MacDonal) เป็นนายกรัฐมนตรีคนแรกของพรรคแรงงาน

คณะรัฐมนตรีของแมคโดนัลด์ได้คนที่เหมาะสม ตัวแมคโดนัลด์เองนอกจากเป็นนายกรัฐมนตรีแล้ว ยังดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ สโนว์เดน (Snowden) ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มี 2 ท่านที่มาจากคนภายนอกไม่สังกัดพรรคการเมือง คือ ลอร์ด ฮาลเดน (Lord Halden) รับหน้าที่เป็น Lord Chancellor ลอร์ดเคลมสฟอร์ด (Lord Chelmsford) ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งอุปราชแห่งอินเดีย ได้เป็นรัฐมนตรีกระทรวงทหารเรือ (First Lord of the Admiralty) อีก 5 ท่านมาจากสหภาพกรรมกรที่เด่นๆ ได้แก่ อาเธอร์ เฮนเดอร์สัน (Arthur Henderson) รับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เจ เอช ไซมัส (J.H. Thomas) เป็นรัฐมนตรีว่าการเกี่ยวกับอาณานิคม เจ.อาร์ คลีนส์ (J.R. Clynes) ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีกระทรวงมุรธาธร (Lord Privy seal) และเป็นผู้นำในสภาผู้แทนราษฎร วีทลีย์ (J.W. Wheatley) เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขและโจเวทท์ (F.W. Jowett) ดำรงตำแหน่ง first Commissioner of Works

กิจการภายในประเทศ

โดยภาพรวมแล้วคณะรัฐมนตรีชุดนี้เป็นพวกหัวปานกลาง รัฐบาลแรงงานชุดแรกถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าไม่ค่อยประสบความสำเร็จในปัญหาภายในประเทศ อาจจะเนื่องมาจากไม่ค่อยมีประสบการณ์และจำต้องขึ้นอยู่กับเสียงสนับสนุนของพรรคเสรีนิยมในสภาผู้แทนราษฎร แต่โดยภาพรวมแล้วรัฐบาลชุดนี้ก็ทำให้ความสนใจกับปัญหาสังคม แม้ว่าผลจะไม่

เป็นที่ประทับใจนักเรื่องประกันการว่างงาน รัฐบาลชุดนี้ลดการจ่ายผลประโยชน์ในช่วงว่างงาน

ทางการศึกษาจำนวนของทุนการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา (secondary education) เพิ่มขึ้น รัฐบาลขยายการให้ทุนการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยมากขึ้นเช่นกัน

รัฐมนตรีสาธารณสุข วิตเลีย์ ออกพระราชบัญญัติที่อยู่อาศัย (Housing Act) ให้เงินอุดหนุนระยะยาวกับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นเพื่อสร้างบ้านให้กรรมกรเช่าในราคาถูก โดยมีการควบคุมค่าเช่า

ปัญหาที่รัฐบาลแรงงานแก้ไขไม่ได้ คือ ปัญหาคนว่างงาน แต่สิ่งที่รัฐบาลทำได้ คือ สร้างงานที่เกี่ยวกับสาธารณะเพิ่มขึ้น เช่น สร้างถนน และขยายระบบที่เกี่ยวกับไฟฟ้า

นโยบายต่างประเทศ

รัฐบาลชุดนี้ประสบความสำเร็จในนโยบายต่างประเทศ เมื่อนายแฮริโอ (Herriot) หัวเสรีนิยมได้อำนาจในเดือนพฤษภาคม ค.ศ.1924 แทนนายปวงกาเร ความสัมพันธ์ระหว่างอังกฤษฝรั่งเศสเป็นไปได้ด้วยดีในการประชุมที่กรุงลอนดอน เดือนกรกฎาคม ซึ่งตกลงสนับสนุนแผนการคอตส์ มีการดำเนินการให้ฝรั่งเศสถอนทหารออกจากแคว้นรุห์ ในที่ประชุมแมคโดนัลด์มีส่วนช่วยให้ยุโรปเกิดสันติภาพ โดยทำให้ฝรั่งเศสและเยอรมันคืนดีกัน รัฐบาลแรงงานส่งตัวแทนเข้าไปร่วมประชุมในสมัชชาของสันนิบาตชาติในเดือนกันยายน ค.ศ.1924 แมคโดนัลด์ด้วยความช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดของแฮริโอ เสนอวิถีทางให้มีการใช้ออนญาโตตุลาการระงับข้อพิพาทระหว่างชาติต่างๆ เพื่อสร้างความมั่นคง การลดกำลังอาวุธ ผลของการประชุมที่ประชุมยอมรับ “Protocol for the Pacific Settlement of International Disputes” กรณีพิพาทระหว่างชาติต่างๆ ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศจะเป็นผู้ตัดสิน พรรคแรงงานตกจากอำนาจก่อนที่จะมีการให้สัตยาบันข้อตกลงนี้ รัฐบาลอนุรักษนิยมซึ่งได้อำนาจต่อมาไม่ยอมรับรองข้อตกลงนี้

การดำเนินนโยบายที่ใกล้ชิดกับรัสเซียของรัฐบาลแรงงานชุดนี้ทำให้พรรคอนุรักษนิยมและเสรีนิยมไม่พอใจมาก ได้มีการเซ็นสนธิสัญญาการค้ากับรัสเซียที่อังกฤษอ้างสิทธิใน

เงินกู้ซึ่งรัฐบาลรัสเซียได้กู้ไปก่อนเกิดการปฏิวัติเกี่ยวกับหนี้สินก่อนสงคราม และทรัพย์สินของอังกฤษที่ถูกยึดไปในช่วงการปฏิวัติรัสเซีย สนธิสัญญาที่ทำกันอังกฤษได้ให้คำมั่นสัญญาว่าจะให้ความช่วยเหลือในรูปเงินกู้แก่รัสเซีย ทำให้พรรคฝ่ายตรงข้ามของรัฐบาลไม่พอใจ

พรรคอนุรักษนิยมได้ยกเรื่องอื้อฉาวของคอมมิวนิสต์อังกฤษ คือ กรณี “J.R. Campbell case” เป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์คอมมิวนิสต์ เขียนบทความซึ่งมีส่วนกระตุ้นให้เกิดการก่อความไม่สงบในกองทัพ รัฐบาลไม่ดำเนินการกับผู้ก่อความไม่สงบอย่างจริงจัง ทำให้กลุ่มอนุรักษนิยมและเสรีนิยมโจมตีว่ารัฐบาลเอนเอียงไปทางคอมมิวนิสต์ วันที่ 8 ตุลาคม ค.ศ.1924 แมคโดนัลด์ประกาศยุบสภา กำหนดให้มีการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ 29 ตุลาคม 2-3 วันก่อนการเลือกตั้งหนังสือพิมพ์ใหม่ได้ตีพิมพ์จดหมายจากผู้นำรัสเซียคือ ซิโนเวฟ (Zinoviev) ที่ส่งมาให้พรรคคอมมิวนิสต์อังกฤษวางแผนก่อการปฏิวัติ จดหมายฉบับนี้เป็นผลเสียต่อพรรคแรงงานในการเลือกตั้งอย่างมาก ทำให้พรรคอนุรักษนิยมได้ชัยชนะ ได้ที่นั่งถึง 414 ที่นั่ง ขณะที่พรรคแรงงานได้เพียง 151 ที่นั่ง เสรีนิยมได้ 42 เป็นครั้งแรกนับจากสงครามโลกครั้งที่หนึ่งเป็นต้นมา ที่พรรคการเมืองเพียงพรรคเดียวได้รับชัยชนะอย่างท่วมท้น

บอลวินสมัยที่ 2 พฤศจิกายน ค.ศ. 1924 และมิถุนายน ค.ศ. 1929

คณะรัฐมนตรีสมัยที่สองของบอลวินบริหารประเทศในช่วงระหว่าง ค.ศ.1924-1929 เป็นช่วงระยะเวลา 5 ปีที่เกียรติภูมิของเขาสูงมาก คณะรัฐมนตรีของบอลวินมี เซอร์ ออสเตน แชมเบอร์เลน, ลอร์ด เบอร์กอนเฮด และอาเธอร์บัลโฟร์ เข้าร่วมเป็นการช่วยสมานรอยแตกร้ายในพรรคอนุรักษนิยมซึ่งทำให้พรรคมีความเข้มแข็งขึ้น บอลวินยังได้ชักชวนให้วินสตัน เชอร์ชิลเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

พระราชบัญญัติเกี่ยวกับแม่หม้าย เด็กกำพร้า และบำนาญคนชรา ค.ศ. 1925

เนวิล แชมเบอร์เลน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้ผ่านกฎหมายเกี่ยวกับแม่หม้าย, เด็กกำพร้า และเงินบำนาญช่วยเหลือคนชรา (A Widows, orphans and old Age Contributory Pensions Act) ซึ่งจะขยายกว้างไปถึงการประกันสุขภาพตามกฎหมายแห่งปี

ค.ศ.1911 ด้วย โดยให้ความช่วยเหลือกับคนทุกคนที่อายุ 65 ปี ให้ได้รับเงินบำนาญ 10 ชิลลิงต่อสัปดาห์ และจะจ่ายให้กับหญิงหม้ายและเด็กกำพร้า 7 ชิลลิง 6 เพนนีต่อสัปดาห์ โครงการนี้รัฐบาลต้องใช้งบเงินสูงถึง 40 ล้านปอนด์ต่อปี โดยมีคนที่เข้าโครงการมากกว่า 20 ล้านคน

พระราชบัญญัติมาตรฐานทองคำ ค.ศ.1925

ค.ศ.1925 รัฐบาลอังกฤษประกาศใช้ระบบมาตรฐานทองคำ (Gold Standard Act) การใช้ทองคำเป็นมาตรฐานของเงินตรา ซึ่งอังกฤษเคยใช้มาก่อนหน้านี้ และได้ยกเลิกไปในระหว่างสงคราม เซอร์ซิลมีจุดประสงค์ต้องการฟื้นฟูเสถียรภาพเงินปอนด์ของอังกฤษ เพื่อให้อังกฤษสามารถกลับมาเป็นศูนย์กลางทางการเงินของโลกได้อีกครั้งหนึ่ง โดยการเพิ่มค่าของเงินปอนด์ให้สูงขึ้นเท่ากับก่อนเกิดสงคราม โดยให้เงินปอนด์มีค่าสูงขึ้นถึง 4.86 ดอลลาร์สหรัฐเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับนักธุรกิจของอังกฤษในเรื่องความมั่นคงของเงินปอนด์

นโยบายการใช้ทองคำเป็นมาตรฐานในการแลกเปลี่ยนนี้ ทำให้เงินปอนด์เป็นเงินตราสกุลที่แข็งแกร่ง เป็นที่ต้องการของตลาด มีผลให้ธนาคารอังกฤษได้รับทองคำจากที่ต่างๆ เข้ามาไว้เป็นจำนวนมาก ทว่านโยบายทางการเงินของเซอร์ซิลในครั้งนี้สร้างความเสียหายให้กับระบบเศรษฐกิจของอังกฤษเช่นกัน เพราะเมื่ออัตราแลกเปลี่ยนของเงินปอนด์ถูกกำหนดไว้สูงเกินไป ทำให้สินค้าของอังกฤษมีราคาสูงขึ้นไปด้วย การส่งสินค้าออกไปจำหน่ายยังตลาดต่างประเทศต้องพบกับอุปสรรคมาก เพราะไม่อาจแข่งขันกับสินค้าจากต่างประเทศที่ค่าของสกุลเงินต่ำกว่าของอังกฤษ ในขณะที่เดียวกันนโยบายการค้าของอังกฤษยังเป็นแบบเสรีที่ไม่มีการกีดกันสินค้าจากต่างประเทศ ทำให้สินค้าจากต่างประเทศเข้าไปแข่งขันกับสินค้าภายในได้อย่างเต็มที่ ผลที่ตามมาคือ กิจการค้ากับต่างประเทศทรุดลงอย่างมาก เกิดปัญหาคนว่างงานสร้างความยุ่งยากทางสังคมให้กับรัฐบาลอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จนทำให้อังกฤษต้องยกเลิกการใช้ทองคำเป็นมาตรฐานใน ค.ศ.1931

การสไตรค์ทั่วไป ค.ศ. 1926

การสไตรค์ทั่วไป (General Strike 1926) เป็นการนัดหยุดงานครั้งใหญ่ เนื่องมาจาก

ใน ค.ศ.1926 เจ้าของกิจการเหมืองที่ได้รับผลกระทบจากภาวะความตกต่ำของอุตสาหกรรมถ่านหินในอังกฤษครั้งใหญ่ จนมีผู้เสนอให้รัฐบาลแก้ไขปัญหามาโดยการโอนกิจการถ่านหินเป็นของรัฐ ซึ่งเคยเกิดมาแล้วในช่วงสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง แต่รัฐบาลไม่เห็นด้วย ทำให้กรรมกรถ่านหินไม่พอใจและใน ค.ศ.1921 มีข่าวว่ารัฐบาลจะยกเลิกการให้เงินอุดหนุนค่าจ้างแก่ธุรกิจเหมือง โดยให้แต่ละท้องถิ่นรับภาระนี้แทน เจ้าของเหมืองเองก็จะทำการลดค่าแรงลงเพื่อให้ธุรกิจอยู่รอด ดังนั้น ในวันที่ 1 พฤษภาคม ค.ศ.1926 เจ้าของกิจการเหมืองประกาศว่าจะลดอัตราค่าจ้างลงแต่ชั่วโมงการทำงานจะเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต

สหภาพแรงงานเรียกประชุมให้พวกคนงานนัดหยุดงานในวันที่ 7 พฤษภาคม โดยมีคนงานอุตสาหกรรมอื่นๆ เข้าร่วมด้วยทั้งหมดกว่า 3 ล้านคน อาทิเช่น อุตสาหกรรมต่อเรือ รถไฟ เหล็ก ถ่านหิน ก่อสร้าง โรงพิมพ์ เคมีภัณฑ์ พลังงาน

รัฐบาลได้เตรียมการรับคนนัดหยุดงานครั้งนี้อย่างเป็นระบบ บอลวินแก้ปัญหาโดยใช้พระราชบัญญัติอำนาจฉุกเฉิน (Emergency Powers Act) ประกาศว่าการสไตรค์เป็นสิ่งผิดกฎหมาย รัฐบาลใช้อาสาสมัครทั้งทหาร พลเรือน นักศึกษา ขุนนาง สมาชิกรัฐสภาเข้าช่วย อาทิ ทหารเข้าช่วยบริการทางด้านการคมนาคมขนส่ง พวกนักศึกษานักธุรกิจต่างอาสาไปช่วยบริการในรถไฟได้ดินแจกจ่ายอาหาร เป็นการแสดงให้เห็นว่าประชาชนทุกระดับให้ความสนับสนุนรัฐบาล ทำให้รัฐบาลสามารถรักษาการณ์ได้อย่างเข้มแข็ง และกล่าวหาว่าการกระทำของสหภาพแรงงานครั้งนี้เป็นความผิด เป็นการทำลายความสงบสุขของบ้านเมือง และทำลายความมั่นคงของระบอบประชาธิปไตย เซอร์ จอห์น ซิมมอน (Sir John Simmon) ทนายความชื่อดังให้ความร่วมมือกับบอลวินเป็นอย่างดี โดยช่วยยืนยันต่อสภาผู้แทนราษฎรว่า การสไตรค์เป็นสิ่งผิดกฎหมาย และพวกผู้นำที่ก่อความไม่สงบเป็น แมคโดนัลด์ เฮนเคอร์สัน เจเอส ไรม์ส เออร์เนส เบวิน (Ernest Bevin) จะต้องรับผิดชอบในค่าเสียหายที่เกิดขึ้น ข่าวนี้ทำให้สหภาพแรงงานประท้วงมากทีเดียว กรรมกรเริ่มเสียขวัญจากคำพูดของซิมมอนและเกรงว่ารัฐบาลอาจจะฟ้องร้องพวกคนได้ เงินทุนสำรองที่จ่ายให้พวกคนงานก็ร่อยหรอลงมาก

และเมื่อเซอร์ เฮอร์เบิร์ต ซามูเอล (Sir Herbert Samuel) เสนอว่าการลดค่าจ้างจะเลื่อนไปจนกว่าคณะกรรมการชุดของเขาได้ข้อสรุป ทำให้พวกคนงานยอมยุติการนัดหยุดงานอย่างไม่มีเงื่อนไขและกลับเข้าไปทำงานตามปกติ ในวันที่ 13 พฤษภาคม โดยต้องยอมรับชั่วโมงการทำงานเพิ่มขึ้นและค่าแรงต่ำลง ทำให้กรรมกรรู้สึกเหมือนถูกหักหลังจัดเป็นความพ่ายแพ้ของกรรมกรโดยสิ้นเชิง หลังจากเหตุการณ์ในครั้งนี้สหภาพกรรมกรเองตระหนักว่า การสไตรค์บ่อยๆ ทำให้เงินทุนของตนร่อยหรอลง ทำให้กรรมกรอยู่กันอย่างสงบไม่คิดสไตรค์อีก ฐานะของสหภาพแรงงานอ่อนแอลงอย่างเห็นได้ชัด ความพ่ายแพ้ของกรรมกร แต่เป็นชัยชนะของบอลวิน ในปีต่อมา บอลวินไม่ได้ทำอะไรที่จะช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ยากให้กับกรรมกรเหมือนเลย พวกเขาารู้สึกเหมือนพบกับเคราะห์ร้าย และต้องต่อสู้กับปัญหาว่างงานที่มีเพิ่มขึ้น ในขณะที่บอลวินกลับคิดว่าความพ่ายแพ้ของกรรมกรน่าจะเป็นบทเรียนที่ดีให้กับพวกนี้

ค.ศ.1927 รัฐบาลผ่านพระราชบัญญัติประกันการว่างงาน (Unemployment insurance) ซึ่งจะเป็นการลดเงินช่วยเหลือและระยะเวลาที่จะได้รับเงินชดเชยในการว่างงานลง ตามมาด้วยพระราชบัญญัติว่าด้วยข้อพิพาททางแรงงาน (Trade Disputes Act) ห้ามไม่ให้มีการนัดหยุดงานสนับสนุนคนงานในสาขาอาชีพอื่น และไม่ให้มีการจ่ายเงินทุนของสหภาพไปให้แก่พรรคแรงงาน โดยไม่ได้รับความเห็นชอบเป็นลายลักษณ์อักษรจากสมาชิกของสหภาพนั้นๆ กฎหมายฉบับนี้สร้างความขมขื่นใจให้กับกรรมกรเพิ่มขึ้นไปอีก พวกกรรมกรรู้สึกว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ถูกชนชั้นที่เหนือกว่าเอารัดเอาเปรียบโดยพวกเขาอยู่ในภาวะจำต้องยอมรับด้วยความรู้สึกที่ขมขื่นใจ

ค.ศ.1928 พระราชบัญญัติ Equal Franchise Act ให้สิทธิในการลงคะแนนเสียงในสภาแก่ผู้หญิงอายุ 21 ปีขึ้นไป เช่นเดียวกับที่ชายอายุ 21 ปีได้รับ

พระราชบัญญัติการปกครองส่วนท้องถิ่น ค.ศ. 1929

พระราชบัญญัติการปกครองส่วนท้องถิ่น (The Local Government Act 1929) ให้อำนาจสภามณฑลในการควบคุมสาธารณสุข ถนนและวางแผนเกี่ยวกับเมือง ยกเลิกอำนาจ

ของผู้ปกครองตามกฎหมายสงเคราะห์คนจน (Poor Law Act of 1834) ค.ศ.1834 โดยโอนอำนาจความรับผิดชอบไปให้กับ County Council และ County Borough โดยตั้ง Public Assistance Committes ซึ่งจะดูแลปัญหาความยากจนได้ใกล้ชิด และมีประสิทธิภาพมากกว่าแบบเก่า ยังมีมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในท้องถิ่น โดยลดค่าใช้จ่ายในรูปลดอากรในกิจการอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม ที่ดินที่ใช้ในการเกษตรกรรมทุกชนิดจะได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี ในขณะที่ที่ดินที่ใช้ในการอุตสาหกรรมและทางรถไฟทั้งหมดของประเทศได้รับยกเว้นภาษี 25 เปอร์เซ็นต์ สำหรับภาษีที่หายไปกระทรวงการคลังจะช่วยชดเชยให้ เงินชดเชยที่กระทรวงการคลังจ่ายให้กับท้องถิ่นจะคำนวณออกมาในรูปของเงินก้อน (block grant) โดยคำนวณจากความจำเป็นของท้องถิ่นรวมถึงจุดมุ่งหมายในการช่วยเหลือคนจนในท้องถิ่นนั้นๆ

นโยบายต่างประเทศ

รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศในรัฐบาลของบอลวิน คือ ออสเตน แชมเบอร์เลน กลับนโยบายต่างประเทศจากพรรคแรงงาน โดยเฉพาะการเป็นพันธมิตรกับรัสเซีย สนธิสัญญาทางการค้าระหว่างอังกฤษกับรัสเซียที่ได้มีการลงนามไว้ถูกยกเลิก ค.ศ.1927 ความสัมพันธ์ทางการทูตกับรัสเซียถึงขั้นแตกหัก อนุสัญญาเจนีวาโปรโตคอลได้รับการปฏิเสธ โดยที่แชมเบอร์เลนได้ดำเนินนโยบายให้เยอรมันเข้ามาในวงโคจรชาติต่างๆ โดยไม่ให้กระทบกระเทือนถึงความมั่นคงของฝรั่งเศส แชมเบอร์เลนจัดให้มีการลงนามในสัญญาโลคาร์โน (Locarno Pact of 1925) ซึ่งเป็นการประกันชายแดนฝรั่งเศสและเยอรมัน ให้ไรน์แลนด์เป็นเขตปลอดทหาร เยอรมันและฝรั่งเศสตกลงว่าจะไม่ทำสงครามซึ่งกันและกัน และจะใช้เหตุผลในการพิจารณาปัญหาต่างๆ และเยอรมันได้รับอนุญาตให้เข้าเป็นสมาชิกองค์การสันนิบาตชาติ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศดีขึ้นในระยะสั้นๆ

โครงการของพรรคเสรีนิยมและแรงงาน (Liberal and Labour programmes)

ค.ศ.1924 พรรคเสรีนิยมได้พิมพ์รายงานฉบับหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิภาพของประชาชนมีชื่อว่า Britain's Industrial Future เกี่ยวกับเรื่องของอุตสาหกรรมถ่านหิน รายงาน

นี่เป็นการเสนอแนะให้อุตสาหกรรมพื้นบ้าน เช่น แก๊ส ไฟฟ้า อยู่ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการของรัฐบาล (public boards) โดยเสนอเป็นแผนระดับชาติซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการสร้างที่อยู่อาศัย ถนน และขยายไปถึงการใช้ไฟฟ้า โครงการนี้จะประสบความสำเร็จได้รัฐต้องจัดหาแหล่งเงินกู้ราคาถูกลงสนับสนุน ในฤดูใบไม้ผลิ ค.ศ.1929 พรรคเสรีนิยมเสนอแผนพัฒนาที่จะช่วยแก้ไขปัญหาคคนว่างงาน โดยเขียนหนังสือชื่อพรรคเสรีนิยมแก้ไขปัญหาว่างงานได้ (We can conquer unemployment) โดยให้คำมั่นสัญญาว่าจะแก้ปัญหาคคนว่างงานได้ภายใน 1 ปี โดยไม่มีการเพิ่มภาษีแต่อย่างใด แผนการของพรรคเสรีนิยมทำให้พรรคแรงงานต้องรีบเสนอโครงการของตนบ้าง และใน ค.ศ.1928 ได้ออกนโยบาย Labor and the Nation ส่วนใหญ่ถือว่าเป็นการลอกเลียนแบบแผนการของพรรคเสรีนิยมในการที่จะลดจำนวนคนว่างงาน โดยให้ไปทำงานสาธารณะพรรคแรงงานยังได้อ้างว่า พรรคแรงงาน คือ พรรคสังคมนิยมและได้นำเอาลักษณะบางอย่างของลัทธิสังคมนิยมมาใช้ เช่น การโอนอุตสาหกรรมมาเป็นของรัฐบาล (nationalization of industry) โดยเน้นที่อุตสาหกรรมถ่านหิน เป็นต้น

การเลือกตั้งทั่วไป เดือน พฤษภาคม ค.ศ. 1929

การเลือกตั้งทั่วไปกำหนดไว้วันที่ 30 พฤษภาคม ค.ศ.1929 เกียรติภูมิของบอลลิวตอนนี้ลดลงเนื่องจากความล้มเหลวในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ แต่เขายังเชื่อมั่นว่าพรรคอนุรักษนิยมจะได้ชัยชนะ โดยเฉพาะความมั่นใจในนโยบายสำคัญที่พรรคเน้น คือ “safety first” พรรคเสรีนิยมและแรงงานก็มั่นใจเช่นเดียวกัน เพราะได้มีการเตรียมพร้อมในการแข่งขัน ลอยด์ ยอร์ซ ได้รับความช่วยเหลือจากนักเศรษฐศาสตร์เคนส์ (J.M.Keynes) ได้ออกโครงการงานสาธารณะและวางแผนเศรษฐกิจเพื่อบรรเทาปัญหาว่างงานและใช้ประโยชน์ของทุนส่วนเกินให้ดีที่สุด พรรคแรงงานเสนอที่จะเพิ่มผลประโยชน์ให้กับคนว่างงาน ขยายการบริการทางสังคมอื่นๆ โอนอุตสาหกรรมจำนวนหนึ่งให้เป็นของรัฐ และผ่อนคลาปัญหาอาณานิคม ผลก็คือ พรรคแรงงานได้ 289 ที่นั่ง อนุรักษนิยมได้ 260 ที่นั่ง เสรีนิยมได้ 58 ที่นั่ง เป็นครั้งแรกที่พรรคแรงงานเข้มแข็งที่สุดในสภาผู้แทนราษฎร บอลวินปฏิเสธ

ความคิดที่จะรวมกับพรรคเสรีนิยม และได้ให้คำแนะนำกับพระมหากษัตริย์ให้ทรงเรียก แรมเซย์ แมคโดนัลด์ จัดตั้งรัฐบาล แมคโดนัลด์จะร่วมมือกับพรรคอนุรักษนิยมจัดตั้งรัฐบาล

รัฐบาลแรงงานสมัยที่ 2 มิถุนายน ค.ศ. 1929 - สิงหาคม ค.ศ. 1931

แรมเซย์ แมคโดนัลด์ ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีสมัยที่สอง คณะรัฐมนตรีชุดนี้จะอยู่ในตำแหน่งจากมิถุนายน ค.ศ. 1929 - สิงหาคม ค.ศ. 1931 ในจำนวนรัฐมนตรี 19 ท่านที่ร่วมรัฐบาลในสมัยแรก 12 ท่านได้เป็นรัฐมนตรีหรือภาวะหนึ่งในสมัยที่สองล้วนแต่เป็นพวกหัวปานกลาง เพราะพวกหัวรุนแรงถูกตัดออกไป สโนว์เดนได้กลับมาเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง อาเธอร์ เฮนเดอร์สัน เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ เจ.เอช. ไซมัส ทำหน้าที่เกี่ยวกับคนว่างงาน เจ.อาร์. คลินส์ ว่าการกระทรวงมหาดไทย คนที่เข้ามาใหม่คือ นางสาวมากาเรต บอนฟิลด์ (Miss Margaret Bonfield) รัฐมนตรีแรงงานเป็นผู้หญิงคนแรกที่เป็นรัฐมนตรีของอังกฤษ

โดยภาพรวมแล้ว ชาวอังกฤษต่างคาดหวังกับรัฐบาลชุดใหม่นี้มากกว่าจะบริหารประเทศได้ดีกว่าสมัยของพรรคอนุรักษนิยม แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ รัฐบาลชุดนี้ไม่ได้รับเสียงส่วนใหญ่ในสภาผู้แทนราษฎร ทำให้ต้องขึ้นอยู่กับเสียงสนับสนุนจากพรรคเสรีนิยมและสหภาพแรงงาน แม้ว่างานต่างๆ จะผ่านไปได้อย่างดีแต่งานก็ไม่ได้ดำเนินไปอย่างราบรื่น เพราะเป็นโชคร้ายของประเทศที่ต้องเผชิญกับปัญหาของเศรษฐกิจตกต่ำ ที่เริ่มต้นมาจากการล้มละลายของตลาดหุ้นนิวยอร์กในฤดูใบไม้ผลิ ค.ศ. 1929 วิกฤตการณ์แผ่ขยายจากสหรัฐอเมริกาสู่ภาคพื้นทวีปยุโรปและเข้ามายังประเทศอังกฤษ การค้าต่างประเทศลดลง ปัญหาคนว่างงานเพิ่มสูงขึ้น ตัวเลขของคนว่างงานตอนที่แมคโดนัลด์รับตำแหน่งมี 1,200,000 คน เพิ่มขึ้นเป็น 1,600,000 คน ในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1930 เดือนธันวาคม ค.ศ. 1930 เพิ่มขึ้นเป็น 2,500,000 คน สิ่งชี้ให้เห็นถึงความรุนแรงของวิกฤตการณ์ในประเทศอังกฤษ คือ การส่งออกลดลงอย่างฮวบฮาบโดยที่ใน ค.ศ. 1929 การส่งออกมีมูลค่า 839 ล้านปอนด์ ค.ศ. 1930 มูลค่า 660 ล้านปอนด์ และปี ค.ศ. 1931 เหลือเพียง 461 ล้านปอนด์ รัฐมนตรีที่ดูแลปัญหาการว่างงาน คือ เจ.เอช. ไซมัส พบว่าเป็นปัญหาอันหนักอึ้ง เขาได้เริ่มโครงการเกี่ยวกับงาน

สาธารณะ เช่น สร้างถนน ปรับปรุงทางรถไฟ แต่ไม่ได้เป็นการแก้ไขปัญหาที่ต้นเหตุ และปัญหาใหญ่ คือ ได้รับงบประมาณไม่พอ เพราะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในขณะนั้น คือ ฟิลิป สโนว์เดน ต้องดำเนินนโยบายการคลังอย่างเข้มงวด ทำให้ เจ.เอช. ไซมัส ล้มเหลวในการแก้ไขปัญหาคนว่างงาน ซึ่งสร้างความไม่พอใจให้กับพรรคแรงงาน 2 กลุ่มคือ กลุ่มแรงงานอิสระซึ่งต้องการใช้วิธีการของลัทธิสังคมนิยม อีกกลุ่มหนึ่งเป็นพวกหัวรุนแรง นำโดย เซอร์ ออสวัลด์ มอสเลย์ (Sir Oswald Mosley) เห็นว่าควรจะปรับปรุงนโยบายในการแก้ไขปัญหาว่างงานใหม่ โดยการเร่งขยายสินเชื่อปรับปรุงระบบภาษี และให้เงินอุดหนุนเกษตรกรรมของอังกฤษ โครงการนี้ถูกเสนอไปยังคณะรัฐมนตรี แต่ไม่ผ่าน ทำให้มอสเลย์ลาออกในทันทีและจัดตั้งพรรคของเขาเองเรียกว่า “New Party” และหลัง ค.ศ.1930 จะได้ชื่อว่า British Union of Fascists กลุ่มอนุรักษนิยมวิจารณ์เรื่องการจ่ายเงินประกันการว่างงานให้กับพวกว่างงานเป็นนโยบายที่ทำให้สิ้นเปลืองมาก

กฎหมายปฏิรูปประเทศ ค.ศ. 1929 - ค.ศ. 1931

พระราชบัญญัติเหมืองถ่านหิน (A Coal Mines Act) ออกมาใน ค.ศ. 1930 ให้คนที่ทำงานในเหมืองทำงานวันละ 7½ ชั่วโมง จากเดิมที่กฎหมาย A Coal Mines Act ฉบับ ค.ศ.1908 ที่ให้ทำงานในเหมืองไม่เกิน 8 ชั่วโมงต่อวัน

พระราชบัญญัติที่อยู่อาศัย (Housing Act 1930) เพื่อแก้ไขปัญหาสลัม โดยจัดหาที่อยู่อาศัยใหม่ให้เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย

กฎหมายการตลาดให้กับผลิตผลทางการเกษตร (An Agricultural Marketing Act 1931) ตั้งคณะกรรมการตลาดของผู้ผลิตสินค้าครอบคลุมถึงอุตสาหกรรมการเกษตรทุกสาขา จุดมุ่งหมายเพื่อสนับสนุนทางการตลาด ซึ่งจะช่วยให้ราคาของผลิตผลทางการเกษตรไม่ตกต่ำ

สำหรับกฎหมายที่ไม่ผ่านสภา คือ กฎหมายการศึกษา (Education Bill) ซึ่งต้องการแก้ไขปัญหาให้เด็กออกจากโรงเรียน เมื่ออายุ 15 ปี กฎหมายฉบับนี้ไม่ผ่านสภานาน

นอกจากนี้ยังมีความพยายามที่จะแก้ไขกฎหมาย Trade Disputes Act ที่เกี่ยวกับการสไตรค์ แต่ไม่ประสบความสำเร็จ

การต่างประเทศ และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจักรวรรดิ

เช่นเดียวกับสมัยที่พรรคแรงงานเป็นรัฐบาลใน ค.ศ.1924 ที่พรรคแรงงานแสดงบทบาทในนโยบายต่างประเทศมากกว่านโยบายภายในประเทศ รัฐมนตรีต่างประเทศ คือ นายเฮนเดอร์สัน ประสบความสำเร็จที่เจนีวา ที่ประชุมพิจารณาปัญหาการลดกำลังอาวุธ ตามมาด้วยการลงนามในสนธิสัญญาเคลล็อก-บริอันด์ (Kellogg - Briand Pact) ซึ่งถือว่าการทำสงครามเป็นสิ่งผิดกฎหมาย สร้างความสัมพันธ์ทางการทูต โดยตีนิติกับรัสเซียในเดือน ตุลาคม ค.ศ.1929 และในปีถัดมาได้มีการเซ็นสนธิสัญญาทางการค้าระหว่างอังกฤษกับ รัสเซีย ปัญหาการชดใช้ค่าปฏิกรรมสงครามได้รับการแก้ไขในรูปแผนการฉียง (Young Plan) การประชุมเพื่อลดกำลังอาวุธทางทะเลที่กรุงลอนดอนใน ค.ศ.1930 โดยแมคโดนัลด์ เป็นประธานในที่ประชุมร่วมกับผู้แทนของประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส อิตาลี และญี่ปุ่น ที่ประชุมได้มีข้อตกลงร่วมกันเรื่องเกี่ยวกับบรเวางเรือ ชนิดของเรือที่ใช้ในสงครามของแต่ละชาติจะไม่มีการสร้างเรือรบเป็นเวลา 5 ปี

ในเรื่องที่เกี่ยวกับจักรวรรดิ (imperial affairs) ที่สำคัญคืออินเดีย เนื่องจากการปฏิรูป มองตากู-เคลมฟอร์ด ค.ศ.1919 หรือพระราชบัญญัติสภาอินเดีย ค.ศ.1919 (The Indian Council Act 1919) ไม่เป็นที่พอใจของชาวอินเดียที่ต้องการการปกครองตนเองมากกว่าที่ อังกฤษมอบให้ คณะกรรมการซิมมอน (Simmon Commission) ซึ่งรัฐบาลพรรคอนุรักษนิยม ตั้งขึ้นใน ค.ศ. 1927 ได้รายงานออกมาโดยเสนอแนะให้อินเดียได้มีการปกครองตนเอง โดยมีรัฐบาลกลางของตนเอง นโยบายคือแพ่ง (Civil disobedience) ของพรรคคองเกรสภายใต้ การนำของคานธี และเนรูห์ ทำให้พรรคแรงงานไม่สบายใจและต้องการแก้ไขปัญหาให้ราบ รื่นขึ้นโดยจัดให้มีการประชุมโต๊ะกลม (The Round Table Conferences) ครั้งแรกประชุมที่ กรุงลอนดอนในเดือน พฤศจิกายน ค.ศ. 1930 แต่เป็นที่น่าเสียดายที่พรรคคองเกรสไม่ร่วม

ด้วยมีเพียงตัวแทนจากเจ้าผู้ครองแคว้นของอินเดียเท่านั้นที่เข้าร่วมประชุม และได้บรรลุข้อตกลงที่จะตั้ง All-India Federation

ข้อเสนอในการแก้ไขวิกฤตการณ์เศรษฐกิจของพรรคแรงงาน

เดือนพฤษภาคม และมิถุนายน ค.ศ.1931 ออสเตรเลียและเยอรมันเผชิญกับปัญหาวิกฤตการณ์ทางด้านเศรษฐกิจครั้งใหญ่ ซึ่งนำไปสู่ความไม่มั่นใจของนักลงทุนต่างประเทศนำไปสู่การถอนเงินทุนระยะสั้นของต่างประเทศออกอย่างรวดเร็ว มีผลให้ทองคำและเงินสำรอง (foreign exchange reserves) ลดลงอย่างรวดเร็วในเดือนมิถุนายน ประธานาธิบดีฮูเวอร์ (Hoover) ของสหรัฐอเมริกาเสนอให้มีการหยุดพักการชำระหนี้และค่าปฏิกรรมสงครามเป็นเวลา 1 ปี แม้จะได้รับความช่วยเหลือจากชาติที่เป็นกลางของต่างประเทศในช่วงนี้ วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจของเยอรมันก็ยังขยายไปยังประเทศยุโรปตอนกลาง

ก่อนเดือนกรกฎาคม อังกฤษยังรู้สึกว่าจะไม่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์เศรษฐกิจครั้งนี้ แต่พอถึงช่วงหลังของปีต่างชาติเริ่มถอนเงินลงทุน มีผลทำให้ทองคำสำรองของธนาคารแห่งชาติอังกฤษลดลง ฐานะทางการคลังของรัฐบาลอยู่ในภาวะเลวร้ายสโนว์เดน ตั้งคณะกรรมการชุดหนึ่งศึกษาปัญหานี้ ภายใต้ เซอร์ ยอร์จ เมย์ (Sir George May) ในเดือนมีนาคม เมย์เป็นนักธุรกิจด้านประกันภัย คณะของเมย์ได้จัดพิมพ์รายงานพร้อมกับเสนอแนวทางแก้ไขไว้ด้วย

วันที่ 31 กรกฎาคม หลังจากรัฐสภาประกาศเลื่อนการประชุมสภาไปเป็นฤดูร้อนที่กำลังจะมาถึง รายงานของคณะกรรมการเมย์ (May Committee report) ก็ถูกตีพิมพ์ออกมาเปิดเผยถึงฐานะการคลังของประเทศอังกฤษว่าอยู่ในขั้นเลวร้าย ประมาณการว่ามียอดขาดดุลย์งบประมาณไม่ต่ำกว่า 120 ล้านปอนด์ใน ค.ศ.1932 คณะกรรมการชุดนี้เสนอการแก้ไขปัญหาโดยการเพิ่มภาษี และตัดทอนงบประมาณเกี่ยวกับคนว่างงานลง 20 เปอร์เซ็นต์ ตัดทอนงบประมาณของข้าราชการ (ครู ตำรวจ ทหาร) ลง 15 เปอร์เซ็นต์ รายงานฉบับนี้ทำให้ความเชื่อมั่นของต่างประเทศต่อรัฐบาลอังกฤษลดน้อยลงจนประเทศอยู่ในสภาพเกือบล้มละลาย

การถอนเงินทุนของต่างชาติยังมีอยู่ และธนาคารแห่งชาติอังกฤษต้องขอความช่วยเหลือทางด้านเงินกู้จากธนาคารกลางของฝรั่งเศสและสหรัฐอเมริกา ซึ่งก็เป็นการแก้ปัญหาระยะสั้นเท่านั้น ธนาคารต่างชาติลงเลที่จะให้เงินกู้จนกว่าจะแน่ใจว่า ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการเมย์จะได้รับการปฏิบัติ การล้มเหลวของนายธนาคารต่างชาติทำให้เกิดวิกฤตกาลในคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรีจำนวนหนึ่งนำโดย เฮนเดอร์สัน ปฏิเสธที่จะอนุมัติการตัดงบประมาณให้ความช่วยเหลือคนว่างงาน แมคโดนัลด์ถึงกับขู่ว่า ถ้าคณะรัฐมนตรีไม่อนุมัติเขาจะลาออก โดยฉวยใบลาออกวันที่ 24 สิงหาคม

เมื่อพบกับปัญหาที่แมคโดนัลด์ลาออกพระเจ้าจอร์จที่ 5 ได้ทรงปรึกษากับผู้นำพรรคการเมืองอื่นๆ เช่น บอลวินแห่งอนุรักษนิยม และเซอร์ เฮอร์เบิร์ต ซามูเอล (Sir Herbert Samuel) แห่งพรรคเสรีนิยม การหารือครั้งนี้นำไปสู่การจัดตั้งรัฐบาลแห่งชาติ “National Government” เป็นการรวมกันของ 3 พรรคการเมืองภายใต้การนำของ แมคโดนัลด์ ถือว่าเป็นทางออกที่ดีที่สุดในการแก้ไขวิกฤตกาลครั้งนี้

การประชุมออกตาวา ค.ศ.1932

การประชุมครั้งนี้ ประเทศในเครือจักรภพได้ประโยชน์มากกว่าอังกฤษ เพราะ 80 เปอร์เซนต์ของสินค้าออกของประเทศในเครือจักรภพที่เข้าไปขายยังประเทศอังกฤษไม่ต้องเสียภาษี และอังกฤษยังเพิ่มภาษีผลิตภัณฑ์ประเภทอาหารของต่างประเทศจาก 10 เปอร์เซนต์เป็น 20 เปอร์เซนต์ และยังลดสินค้าที่สำคัญ 2 รายการ ออกจากบัญชีรายชื่อของสินค้าที่ไม่ต้องเสียภาษี (free list) การเปลี่ยนแปลงนโยบายภาษีนี้ทำให้รัฐมนตรีพรรคแรงงาน และอนุรักษนิยมที่สนับสนุนนโยบายการค้าเสรีไม่พอใจ เดือนกันยายน ค.ศ.1932 รัฐมนตรีเสรีนิยม 2 ท่านคือ เซอร์ เฮอร์เบิร์ต ซามูเอล และเซอร์ อาร์ชีบาลด์ ซินแคลร์ (Sir Archibald Sinclair) และสโนว์เดนจากพรรคแรงงานลาออก

นโยบายแก้ไขปัญหาคคนว่างงาน

เนื่องจากปัญหาคคนว่างงานจาก ค.ศ.1931-1935 ไม่ลดจำนวนลงเลยทำให้การจ่ายค่าชดเชยอย่างเต็มรูปแบบเป็นไปได้ เนื่องจากรัฐบาลรับภาระไม่ไหว รัฐบาลแห่งชาติจำต้อง

แก้ไขเรื่องของการให้ผลตอบแทนประกันการว่างงานใหม่ ใน ค.ศ.1931 ลดผลประโยชน์ที่ได้รับ และการจ่ายชดเชยช่วงระยะเวลาที่ว่างงานลดลงด้วย การให้เงินช่วยเหลือจะจ่ายโดยตรวจสอบถึงฐานะทางการเงินหรือรายได้ของผู้ที่มาขอเงินช่วยเหลือการว่างงาน (means test) การตรวจสอบนี้จะทำการประเมินโดย Pacific Assistance Committee ซึ่งตั้งขึ้นมาแทนที่กฎหมายสงเคราะห์ลบบ้างเก่าที่ยกเลิกไปใน ค.ศ.1929 พระราชบัญญัติการว่างงาน ค.ศ.1934 (Unemployment Act of 1934) ประกอบด้วยหน่วยงาน 2 หน่วยงาน ได้แก่ Unemployment Assistance Board และ Unemployment Insurance Statutory Committee

Unemployment Assistance Board จะดูแลช่วยเหลือในเรื่องต่างๆ ที่จะทำให้ผู้มาขอรับความช่วยเหลือสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ คณะกรรมการจะจ่ายเงินให้โดยใช้วิธีตรวจสอบฐานะทางการเงินของผู้ที่มาขอความช่วยเหลือจากการว่างงาน คณะกรรมการชุดนี้ยังดูแลไปถึงภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพในครอบครัวที่ไม่ได้ทำงาน นอกจากให้ความช่วยเหลือทางการเงินแล้ว คณะกรรมการยังพยายามให้ความช่วยเหลือทางสังคมสงเคราะห์ (welfare service) เช่น จัดฝึกอบรมให้มีความรอบรู้ในด้านอื่นๆ เป็นการรองรับถ้าจะมีการเปลี่ยนงานใหม่ เป็นต้น

Unemployment Insurance Statutory Committee ภายใต้การดูแลของ เซอร์ วิลเลียม บีเวอร์ริดจ์ (Sir William Beveridge) จะดูแลในเรื่องการประกันการว่างงานซึ่งนายจ้างจะเป็นผู้จ่าย การประกันการว่างงานได้ขยายไปถึงกรรมกรทางเกษตรกรรมใน ค.ศ.1936 แต่พวกเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พยาบาล ข้าราชการ และพนักงานรถไฟยังคงอยู่นอกแผนการนี้

สถานการณ์ตั้งเครือข่ายที่กระทบต่อสันติภาพของโลกหลัง ค.ศ.1931

เดือนกันยายน ค.ศ.1931 สถานการณ์ต่างประเทศตั้งเครียดขึ้นมา เมื่อญี่ปุ่นเข้ารุกรานจีนโดยบุกแมนจูเรีย ตั้งรัฐบาลหุ่นขึ้นในแมนจูเรีย ญี่ปุ่นลาออกจากองค์การสันติภาพชาติ

ในทวีปยุโรปเหตุการณ์เข้าสู่ภาวะเลวร้ายเช่นเดียวกัน สถานการณ์ใน ค.ศ.1931 ดูเสมือนกับจะเกิดความหวังว่าสถานการณ์จะดีขึ้น เพราะการยึดครองแคว้นไรน์ของสัมพันธมิตร

มิตรสิ้นสุดลง วิกฤตการณ์ทางด้านเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นทำให้มีการยกเลิกการชดใช้ค่าปฏิกรรมสงคราม การประชุมลดาอวูร์ก็เกิดขึ้นด้วยความหวังว่าจะช่วยให้ชาติยุโรปลดการสร้าง และสะสมกำลังอาวุธลงจนถึงระดับที่น่าจะเกิดสันติภาพ การประชุมที่เจนีวาในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ.1932 กลับมีปัญหาเนื่องจากเยอรมันต้องการความเท่าเทียมกันทางด้านกำลังอาวุธกับมหาอำนาจยุโรปอื่นๆ ซึ่งอังกฤษก็พร้อมที่จะยอมทำตามเงื่อนไขของเยอรมัน แต่ฝรั่งเศสคัดค้าน เพราะฝรั่งเศสเกรงว่าจะเป็นหนทางให้เยอรมันมีกำลังที่จะรุกรานเพื่อนบ้านได้ในอนาคต ค.ศ.1932 เกิดการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางการเมืองในเยอรมัน พรรคเซ็นเตอร์ (Centre Party) ของบรินนิง (Chancellor Brüning) ลาออก และกลุ่มชาตินิยมฝ่ายขวาหัวรุนแรงของ ฟอน ปาเปน (Von Papen) ได้อำนาจ เยอรมันถอนตัวออกจากการประชุมลดาอวูร์ชั่วคราว และเมื่อฮิตเลอร์และพรรคสังคมนิยมแห่งชาติ (National Socialist Party) ของเขาได้อำนาจในเดือนมีนาคม ค.ศ.1933 การทำข้อตกลงที่จะชำระไว้ซึ่งสันติภาพเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยาก ในระยะแรกฮิตเลอร์สร้างทำเหมือนกับรักสันติภาพ แต่ต่อมาธาตุแท้ของฮิตเลอร์ก็ถูกเปิดเผยโดยการดำเนินนโยบายรุกราน เช่น ถอนตัวออกจากการประชุมลดาอวูร์ และลาออกจากการเป็นสมาชิกขององค์การสันนิบาตชาติในเดือนตุลาคม ค.ศ.1933 ฮิตเลอร์เตรียมความพร้อมในการทำสงคราม เป็นการท้าทายสนธิสัญญาแวร์ซายส์ เป็นการขู่ขวัญต่อสันติภาพของยุโรป เดือนมีนาคม ค.ศ.1935 รัฐบาลอังกฤษประกาศว่าอังกฤษจำเป็นต้องเพิ่มกำลังทัพให้เข้มแข็ง เนื่องจากนโยบายการลดกำลังอาวุธล้มเหลว และเยอรมันเตรียมพร้อมที่จะทำสงคราม

บอลวินดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เดือนมิถุนายน ค.ศ.1935

เดือนพฤษภาคม ค.ศ.1935 อังกฤษและประเทศในเครือจักรภพเฉลิมฉลองการครบรอบ 25 ปีแห่งการขึ้นครองราชสมบัติของพระเจ้าจอร์จที่ 5 เนื่องจากทรงได้รับความจงรักภักดีจากพสกนิกรอย่างมาก เดือนมิถุนายนเกิดการเปลี่ยนแปลงในรัฐบาล บอลวินแห่งพรรคอนุรักษนิยมได้รับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีสืบต่อจาก แมคโดนัลด์ เนวิลส์ แชมเบอร์เลน เป็นผู้ที่มิชอบบทบาทสำคัญในรัฐบาลชุดนี้ โดยเฉพาะทางด้านนโยบายต่างประเทศ นโยบายของ

รัฐบาลชุดนี้เน้นในเรื่องการลดกำลังอาวุธ และสนับสนุนองค์การสันนิบาตชาติ รัฐบาลอังกฤษจึงค่อนข้างไม่ยอมรับการดำเนินงานของฮิตเลอร์ ที่ละเมิดสนธิสัญญาแวร์ซายส์โดยเพิ่มกำลังอาวุธใน ค.ศ.1935 รัฐบาลอังกฤษประกาศว่าจะดำเนินนโยบายแบบสันติ ในขณะที่เดียวกันก็เสนอให้มีการพุดจาทกลงกันในเรื่องลดกำลังอาวุธ แนวนโยบายนี้นำไปสู่ข้อตกลงระหว่างอังกฤษและเยอรมัน (Anglo-German-Naval Agreement, 1935) โดยที่เยอรมันจะสร้างกองทัพเรือได้ 35 เปอร์เซ็นต์ ของกองทัพเรืออังกฤษ

วิกฤตกาลอภิสติเนียบ ค.ศ.1935 - 1936

ความรุนแรงในยุโรปเกิดขึ้นเมื่ออิตาลีเข้ารุกรานอภิสติเนียบ (เอธิโอเปีย) ค.ศ.1935 อภิสติเนียบร้องเรียนไปยังสันนิบาตชาติให้ช่วยไกล่เกลี่ยแก้ปัญหากรณีพิพาทชายแดนอิตาลี สันนิบาตชาติถึงเล มติมหาชนอังกฤษยืนอยู่ข้างสันนิบาตชาติ รัฐมนตรีต่างประเทศอังกฤษ เซอร์ ซามูเอล ฮอร์ (Sir Samuel Hoare) กล่าวสุนทรพจน์ในที่ประชุมสมัชชาแห่งสันนิบาตชาติที่กรุงเจนีวา ในเดือนกันยายนเป็นการแสดงเจตนาอย่างชัดเจนว่า อังกฤษจะปฏิบัติตามกฎบัตรของสันนิบาตชาติ และจะรวมตัวกันต่อต้านการรุกราน เดือนตุลาคม ค.ศ.1935 อิตาลีโจมตีอภิสติเนียบ สันนิบาตชาติมีปฏิกริยาโดยใช้มาตรการทางเศรษฐกิจต่ออิตาลี แต่ไม่รวมเรื่องต่างๆ ต่อไปนี้ ได้แก่ มาตรการทางทหาร การระงับการจำหน่ายน้ำมันให้แก่อิตาลี การปิดการคมนาคมทางเรือและปิดคลองสุเอซ อังกฤษและฝรั่งเศสเกรงว่าการใช้นโยบายที่รุนแรงเกินไปจะทำให้อิตาลีหันไปเป็นมิตรกับฮิตเลอร์ ซึ่งอาจทำให้ทั้งสองประเทศผนึกกำลังกันทำสงครามกับอังกฤษก็เป็นได้

แผนการฮอร์-ลาวาล เดือนธันวาคม ค.ศ.1935

ต้นเดือนธันวาคม ฮอร์เดินทางจากกรุงปารีสไปสวิทเซอร์แลนด์ ได้ทำข้อตกลงกับลาวาล (Laval) รัฐมนตรีต่างประเทศของฝรั่งเศสยกอภิสติเนียบว่าครั้งให้กับอิตาลี เรียกข้อตกลงครั้งนี้ว่า แผนการณ์ฮอร์-ลาวาล (Hoare Laval Plan) ปรากฏว่าแผนการณ์นี้ ถ่วงรู้ไปถึงหนังสือพิมพ์ในกรุงปารีส และขยายมายังประเทศอังกฤษในวันที่ 10 ธันวาคม ค.ศ.1935 ทำให้ชาวอังกฤษต่อต้าน เพราะเห็นว่าเป็นการทรยศต่ออภิสติเนียบ รัฐบาลอังกฤษหาทางออก

โดยการประนาม ฮอว์ มีผลให้ฮอว์ลาออก บอลวินต้องแต่งตั้ง แอนโทนี อีเคิน เป็นรัฐมนตรีต่างประเทศ แผนการฮอว์-ลาวาล ล้มเหลว เดือนพฤษภาคม ค.ศ.1936 มุสโสลินีผนวก อิบิสตีเนีย ในเดือนมิถุนายนอังกฤษยกเลิกการแข่งขั้นอิตาลี หลังจากนั้นเรื่องของอิบิสตีเนีย ก็ค่อยๆ เลือนหายไป

เยอรมันเข้ายึดแคว้นไรน์ มีนาคม ค.ศ. 1936

การที่เยอรมันเข้ายึดแคว้นไรน์ในเดือนมีนาคม ค.ศ.1936 ถือว่าเป็นการทำลายสนธิสัญญาแวร์ซายส์และโลคาร์โน ฝรั่งเศสซึ่งได้รับผลกระทบโดยตรงมากที่สุด ต้องการให้มีการดำเนินการทางทหารเพื่อรักษาสถานการณ์ แต่ก็ไม่ได้รับคำสั่งสัญญาหรือความช่วยเหลือใดๆ จากอังกฤษ นโยบายของอังกฤษในตอนนั้น คือ นโยบายผ่อนปรน (appeasement) และพยายามอธิบายถึงการกระทำของเยอรมันในครั้งนั้นว่า เป็นเพราะความไม่ยุติธรรมของสนธิสัญญาแวร์ซายส์

สงครามกลางเมืองสเปน ค.ศ. 1936

หลังจากเยอรมันเข้ายึดครองแคว้นไรน์ เพียง 2-3 เดือน ก็เกิดสงครามกลางเมืองในสเปน เนื่องจากกลุ่มสาธารณรัฐ (Spanish Republic) ถูกกลุ่มฝ่ายขวาภายใต้การนำของนายพลฟรังโก (Franco) โจมตี สงครามกลายเป็นเรื่องที่น่านาชาติเข้าไปร่วมด้วย โดยมุสโสลินีและฮิตเลอร์ได้รับคำเชิญให้เข้าไปสนับสนุนฟรังโกโดยอ้างว่า เข้าไปเพื่อต่อสู้กับความไม่สงบรวมถึงลัทธิคอมมิวนิสต์ อาสาสมัครในกลุ่มที่ต่อต้านฟาสซิสต์เข้าร่วมโดยมีรัสเซียเป็นแกนนำ ส่งทั้งเครื่องบินและรถถังเข้าช่วยฝ่ายสาธารณรัฐ รัฐบาลอังกฤษยืนกรานอย่างแข็งขันถึงนโยบายของการไม่เข้าแทรกแซง เยอรมันส่งทหารอาสาสมัครจำนวน 30,000 คน ขณะที่อิตาลีส่งมากถึง 80,000 คนไปช่วยนายพลฟรังโก

สงครามครั้งนี้มีผลต่อมิตินาของอังกฤษอย่างมาก เริ่มมีความเห็นที่แตกแยกอย่างชัดเจนทั้งจากฝ่ายซ้ายและขวา ชาวอังกฤษส่วนใหญ่จะเข้าข้างฝ่ายสาธารณรัฐ และเห็นว่าควรจะให้ความช่วยเหลือฝ่ายสาธารณรัฐ แต่ก็มีจำนวนมากพอสมควรเหมือนกันที่สนับสนุนนายพลฟรังโก ด้วยเหตุการณ์นี้เองที่ทำให้การดำเนินนโยบายต่างประเทศของ

อังกฤษในช่วงนี้เป็นไปอย่างยากลำบาก มีความพยายามจากกลุ่มคอมมิวนิสต์อังกฤษและสังคมนิยมฝ่ายซ้ายที่จะรวมกันตั้ง “แนวร่วมประชาชน” (Popular Front) เพื่อต่อต้านลัทธิฟาสซิสต์แต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะพรรคแรงงานไม่เห็นด้วย

วิกฤตการสละราชบัลลังก์ ค.ศ. 1936

วันที่ 20 มกราคม ค.ศ.1936 พระเจ้าจอร์จที่ 5 ทรงสิ้นพระชนม์ ประชาชนได้แสดงความอาลัยต่อการสูญเสียกษัตริย์ที่คนอังกฤษให้ความเคารพอย่างมาก กษัตริย์พระองค์ใหม่ คือ พระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ 8 (Edward VIII) ทรงขึ้นครองราชย์ เมื่อวันที่ 20 มกราคม ค.ศ. 1936 ในฤดูร้อนของปี 1936 หนังสือพิมพ์อเมริกันและยุโรปได้แสดงให้เห็นให้สาธารณชนได้รับทราบถึงความสัมพันธ์ของพระองค์กับนางเอเนสท์ ซิมป์สัน (Mrs Ernest Simpson) หญิงอเมริกันที่แต่งงานกับนายหน้าค้าหุ้นชาวอังกฤษ ในเดือนตุลาคม นางซิมป์สันหย่าเป็นครั้งที่สอง พระเจ้าเอ็ดเวิร์ดได้แจ้งต่อบอลวินในวันที่ 16 พฤศจิกายนว่า พระองค์จะทรงอภิเษกกับนางซิมป์สัน รัฐบาลคัดค้านการสมรส ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยที่พระองค์จะทรงกระทำเช่นนั้น แต่ก็มีส่วนน้อยที่สนับสนุนในสิทธิของพระมหากษัตริย์ที่จะอภิเษกตามที่ทรงเลือกและยังคงเป็นกษัตริย์ต่อไป แต่เสียงส่วนใหญ่ไม่ว่าจะเป็นประชาชน ประเทศในเครือจักรภพอังกฤษ (Dominions) พระชั้นผู้ใหญ่ของวัดแองกลิคัน หัวหน้าพรรคแรงงาน นายคลีเมนต์ แอตลี (Clement Attlee) ต่างไม่เห็นด้วย พระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ 8 ทรงแจ้งแก่บอลวินว่าพระองค์พร้อมจะสละราชบัลลังก์ถ้าการอภิเษกสมรสของพระองค์ถูกคัดค้าน รัฐบาลนำเรื่องนี้เข้าพิจารณาในวันที่ 5 ธันวาคม คำอธิบายในรูปสุนทรพจน์ที่บอลวินกล่าวต่อสภาผู้แทนราษฎรเต็มไปด้วยเหตุผลและถ้อยคำที่นุ่มนวล มีผลให้รัฐสภาผ่านพระราชบัญญัติสละราชบัลลังก์ (Abdication Bill) ในวันที่ 10 ธันวาคม 1936 วันที่ 11 ธันวาคม กฎหมายมีผลบังคับทำให้เอ็ดเวิร์ดที่ 8 ทรงอยู่ในฐานะสามัญชน หลังจากกล่าวคำลาต่อประชาชนทางวิทยุกระจายเสียง เสด็จพระราชดำเนินออกจากอังกฤษไปสมรสกับนางซิมป์สันใน ค.ศ.1937 ในฐานะดั๊กแห่งวินเซอร์ (Duke of Windsor) พระอนุชาของพระองค์คือ ดยุกแห่งยอร์ก (Duk of York) ได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นพระเจ้าจอร์จที่ 6 (George VI, 1936-1952)

การแก้ไขวิกฤตการณ์ครั้งสำคัญนี้ผ่านไปได้ด้วยดี จัดเป็นชัยชนะครั้งใหญ่ของบอกลิน และก็เกือบจะเป็นการดำเนินการทางการเมืองครั้งสำคัญเป็นครั้งสุดท้ายของเขาก็ว่าได้ วันที่ 28 พฤษภาคม ค.ศ.1937 บอกลินลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ผู้ที่ได้รับตำแหน่งต่อจากเขา คือ เนวิลล์ แชมเบอร์เลน (Neville Chamberlain)

Neville Chamberlain. (National Portrait Gallery, London)